

TÜRK-İS

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

AĞUSTOS · 1981

SAYI: 149

AVRUPA'NIN
NESİ GÜZEL?
ANAVATAN'A
DÖNÜŞÜ...

İCFTU,
ASKIYA
ALMA
KARARINI
DÜZELTMELİDİR.

TRAFİK
KAZALARI
MILLİ
SORUN
HALİNE
GELDİ.

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN
ORGANIDIR

DERGİMİZ,
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

AĞUSTOS 1981 SAYI: 149

FIATI :
YURT İÇİ 25 TL.
YURT DIŞI 3 DM.

●
SAHİBİ :
TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN

**İBRAHİM
DENİZCİER**

●
MÜESSESE
MÜDÜRÜ :
GENEL
TEŞKİLATLANDIRMA
SEKRETERİ

ORHAN ERÇELİK

●
SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

**HÜSEYİN
EKMEKÇİOĞLU**

●
İDARE VE YAZIŞMA
ADRESİ :
TÜRK-İŞ
GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER BÜROSU
BAYINDIR SOKAK No. 10
17 91 34 - 18 10 09

●
DİZGİ VE BASKI :
DEMİRCİOĞLU
MATBAACILIK
17 30 51 - ANKARA

●
KAPAK VE MİZANPAJ
GRAFIK STÜDYO S
29 70 46 - ANKARA

İçindekiler

2	TÜRK-İŞ YÖNETİM
KURULU TOPLANDI...
4	DENİZCİER'İN RAMAZAN
BAYRAMI MESAJI
6	SAKATLARIN İSTİHDAMINDA
YETERLİK BELGESİ
ARANMAYACAK
7	100. YIL BAĞ-KUR
DANIŞMA MERKEZİ
HİZMETE GİRDİ
9	FEDERAL ALMANYA İLE
SOSYAL GÜVENLİK
ANLAŞMASI YENİLENİYOR
11	YHK TARAFINDAN
YENİLENEN TOPLU İŞ
SÖZLEŞMELERİ
12	MILLİ SORUN :
TRAFİK KAZALARI
14	KÖŞEMDEN
KAYA ÖZDEMİR
17	TÜRK-İŞ KADIN İŞÇİLERİ
BÜROSU YURT
ÇAPINDA ÖRGÜTLENİYOR
18	ANKARA MEKTUBU
İSA KAYACAN
19	EKONOMİK RAPOR
21	HUKUK
23	KANADA'DAKİ BİR TÜRK'ÜN
GÖZÜYLE ATATÜRK
ERDEM ALTUNTUR
25	SENDİKALARDAN
HABERLER
30	İSTER INAN, İSTER INANMA...
BASINDAN
SEÇME SAÇMALAR
31	İÇTE OLUP - BİTENLER
32	DIŞTA OLUP - BİTENLER

sunuş

trafik kurbanları

Sayın Okurlarımız,

TÜRKİYE'Yİ Avrupa'ya bağlayan E-5 Yolu ve bu yol güzergahında meydana gelen seri trafik kazaları, son günlerde en çok sözü edilen konulardan biri haline geldi.

ASLINDA düzensiz trafik sorunu ve trafik kazaları, yurdumuzun milli bir sorunudur ve bu sorun gittikçe trajik bir hal almaktadır. Ciddi bir Amerikan dergisinin yaptığı araştırmada, 100 bin araç üzerinden yapılan oranlamaya göre, yılda 842 trafik kurbanı ile Türkiye Dünya Birinciliği ünvanını bu yıl da korumuştur.

SORUNA bu kaderci tutumla bakmayı sürdürürsek, Türkiye'nin şu acı şampiyonluğu, erişilmez bir rekora doğru hızla ilerleyecektir. Zira, aynı derginin yaptığı araştırmada, Türkiye 842 ölüm olayı ile birinci sırada yer alırken, ikinci olan Yugoslavya'daki ölüm sayısı 246'dır. Mukayese imkanını ortadan kaldıran bu iki rakam arasındaki büyük fark, üzüntü vericidir ve yukarıda da işareti ettiğimiz gibi ,bu açıda gidersek, örküntülü görünümlü kuşkusuz artacaktır.

28 YILDAN beri yürürlükte olan Trafik Kanunu eskimiş ve birçok yönüyle işlerliğini yitirmiştir.. Bütün bunlar doğrudur. Evet, yollarımız Avrupa standartlarına göre zayıftır ve Trafik Kanunumuz eskidir.

FAKAT bu eleştirilere verilecek cevaplar da vardır.. Türkiye'deki Trafik Kanununun yeniden düzenlenmiş olduğunu ve noksanzı durumda getirildiğini düşünelim. Kelle koltukta gider gibi aşırı hız, alkollü araba sürüşler günlerce fasılasız araba kullanma, bulunduğı şeride ve karşıdan gelene bakmadan ve sağ-sol tanımayıp önündekini geçme merakı devam ettikçe en iyi kanun ne işe yarayacak? Efendim, basacaksın cezayı...

BU ŞEKİLDE araba kullananlar arabadakiler, buna ilaveten karşıdan gelen arabadakiler, buna ilaveten kazara önüne çıkan yaya hiç yoktan hayatını kaybettikten sonra cezayı kime yazacaksınız? Ölüye mi? Kaldı ki, hergün şu kadar milyon lira trafik cezası kesildiğini gazetelerden okur dururuz. Ceza yazmak, ne kadar yararlı oluyor?

O HALDE ne yapılmalı?

YENİ bir trafik kanunu, günün ihtiyaçlarına cevap verecek tarzda hazırlanmalı ve kısa sürede çıkarılmalıdır.. Cezalar, caydırıcılık yönü ağır basacak şekilde arttırılmalı, hapis cezaları da ağırlaştırılmalıdır.

MİLLİ bir sorun haline gelen trafik kazalarının önüne geçebilmek için, araba kullansın, kullanmasın, eğitici çalışmalar herkesin dikkatini çekecek düzeye erişmelidir. Başta TRT olmak üzere, ilgili kurum ve kuruluşlar, Türkiye'nin büyük noksanı olan «TRAFİK KAİDELERİ EĞİTİMİ»ne ciddi şekilde eğilmelidir. Uzun vadede, yol stardarı geliştirilmelidir.

HERGÜN ortalama 20 kişinin hayatını kaybettiğı, beş o kadarının da sakat kaldığı trafik kazalarının önüne geçilebilmesi, mutlak surette ve kısa sürede sağlanmalıdır.

YAPILAN resmi açıklamalara göre, Türkiye'deki trafik kazalarının yüzde 97'si insan (şoför, yaya) kusurundan ileri geliyor. O halde açık-seçik olan, insanlarımızın bu konuda pek birşey bilmediğidir. Suçu sadece E-5 Karayoluna atıp geri çekilmek, yasak savma bile değildir. Şunu da iyi bilmek gerekir ki, kazaların hepsi E-5 yolunda değil ,yurdun her tarafında aynı ölçüde olmaktadır.

BU ÖLDÜRÜCÜ hastalığın adını da biliyoruz, ilacını da. Ceza kesip mezar kazmakla vakit geçirmiyelim.

BU SORUN, Devletin öncülüğünde milletçe elele verip, trafik kaide-lerine uygun araba kullanmasını öğrenmekle çözümlenir.

SAYGILARIMIZLA.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU TOPLANDI

DENİZCİER,
«ÇALIŞMA
MECLİSİ
MUTLAKA
TOPLANMALI»

YAYINLANAN
BİLDİRİDE,
ICFTU'NUN
ASKIYA
ALMA
KARARININ
DÜZELTİLMESİ
İSTENDİ.

Türk-İş Yönetim Kurulu 14-15 Ağustos günleri Genel Başkan Ibrahim Denizcier'in Başkanlığında Ankara'da toplandı ve son günlerde basında ve kamuoyunda da sık sözü edilen ICFTU'nun Türk-İş üyeliğini askıya alma kararı da görüşüldü.

Denizcier, toplantıyı açarken yaptığı konuşmada, iş hayatıyla ilgili yasa değişikliği önerilerinin daha önce Çalışma Meclisinde görüşülmesini istedi ve bugüne kadar çağrılmayan Çalışma Meclisi mutlaka toplanmalıdır..» dedi.

YHK çalışmalarından memnun olmadıklarını örnekleriyle bir kere daha dile getiren Genel Başkan Ibrahim Denizcier, normal toplu sözleşme dönemine geçilmesinin faydalarını anlattı ve sadece anlaşmazlık konularının YHK'na intikalinden yana olduklarını vurguladı.

Açış konuşmasında, «Sendikal faaliyetlerimizi normal olarak yapamıyoruz» diyen Genel Başkan, bir an önce sendikal çalışmalara da izin verilmesini istedi ve iş hayatını ilgilendiren çeşitli sorunlar yanında, işçi emeklilerinin, dul ve yetim maaşlarının normal düzeye çıkarılmasını istediklerini ve tüm bu sorunları Başbakan Bülend Ulusu'ya ilettiğini belirtti. Başbakanın da kendilerine anlayış gösterdiğini söyleyen Denizcier, şöyle devam etti:

«Üretimin artması hepimiz biliyorsunuz ki, işçilerimizin gayretli çalışmalarıyla olmuştur.

Özellikle kit'lerde üretimin artması yolunda sendikacı arkadaşlarımızın tavsiyeleri işveren veya işveren durumundaki idareciler bu arkadaşlarımızın iyi niyetlerini benimsememektedirler. Böylelikle kısmen de olsa üretimin artmasına farkında olmadan engel olmaktadır. Bugün gözle görülen bir üretim artışı oluyor. Bunda anarşi ve terörün ortadan kalkmasının büyük rolü vardır. Bu artışı meydana getiren Türk işçisidir, çalışanıdır. Üretimin artmasına rağmen fiatlar maalesef hergün birgün önceye nazaran değişik bir durum arz etmekte genelde zaruri ihtiyaç maddelerine sık sık zam gelmektedir. Buna rağmen işçilerimizin alın terinin karşılığı olan ücretlerin artmasını söylediğimiz zaman «Ekonomi batacaktır» diye bir takım çevreler karşımıza çıkmaktadır. Biz ekonominin yüksek seviyeye gelmesinde, en büyük rolün işçiler tarafından yapıldığını bilmekte ve buna inanmaktayız. Fakat ekonomiyi yürütmek isteyenler üzülmekle edeyim ki, fiatları artırmak suretiyle buna engel olmaktadır. İşçinin ve memurun ücretleri sabit tutularak, hakları olan alacaklarından kesinti yapılarak, ekonominin kurtulması mümkün değildir. Ekonominin düzelmesi ülkenin refahlı bir düzeye ulaştırılması bir kişinin sorumluluğu altında olmamalıdır. Bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de bir ekip halinde çalışılmalıdır. Böylelikle ekonominin düzelebileceği kanatımızı da ilgililere intikal ettirmiş bu'unuyoruz.»

ICFTU KARARI VE TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞÜ

Yönetim Kurulu toplantısı sürerken yayınlanan ara bildiride, Türk-İş'in «ICFTU'nun üyeliği askıya alma kararı»na bakış açısı anlatıldı ve bu kararın ICFTU tüzüğüne de aykırı şekilde alındığı ifade edildi.

Bahis konusu kararın ICFTU İcra Kurulunda düzeltilmesi de istenerek, şöyle denildi:

«ICFTU İcra Kurulu'nun kararı bir yandan ICFTU Tüzüğüne uygun bir biçimde alınmamasından dolayı, usulsüzlüğü sebebiyle,

le, öte yandan, Türkiye'deki gerçekleri tam olarak yansıtmamasından ötürü bir ön yargının ifadesi olduğu için üzücüdür. Türk-İş Yönetim Kurulu, aceleyle getirilerek alınan bu kararı üzüntü ile karşılayarak bu kararın düzeltilmesi yönünde girişimlerin yoğun bir biçimde sürdürülmesini kararlaştırmıştır.

Demokratik ve hür sendikacılık ilkelerini benimseyen ve savunmayı bir görev kabul eden Türk-İş, ulusal alanda olduğu gibi uluslararası alanda da hür ve demokratik işçi hareketinin birlik ve bütünlüğü ile dayanışmasına, ICFTU'ya üye olmakla attettiği önemi kanıtlamıştır. Türk-İş, ülkenin içinde bulunduğu zor koşullarda, geçmişte olduğu gibi, halde ve istikbalde de sorumluluk bilinci içinde hareket ederek, genelde ülkemizin ve özelde tüm çalışan kesimin yüksek menfaatlerini hassasiyetle gözetmektedir.

Türk-İş, ICFTU ile bu özütü kararına rağmen ilişkilerini, izah edilen ilkeler çerçevesinde sürdürme niyet ve amacında tam bir görüş birliği içindedir.»

İki gün süren Türk-İş Yönetim Kurulu Toplantısı takiben yayınlanan basın bildirisinde ICFTU ile ilgili ara kararında yer alan görüşler tekrarlandı ve diğer konulardaki görüşler ise şöyle açıklandı:

«Danışma Meclisi ve Millî Güvenlik Konseyinin oluşturacakları Kurucu Meclisin Demokrasimize işlerlik kazandırabilmek amacı ile Anayasamızı, Siyasî Partiler Kanununu ve Seçim Kanunlarını büyük bir titizlikle ülkemizin, aziz milletimizin üstün çıkarları doğrultusunda ve titizlikle hazırlayacağı ümidi Yönetim Kurulumuzda hakim kanaat olarak bulunmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin Bütün dünyada takdirle izlenen tutum ve davranışları sonucu ülkemizin saygılığını dah da artıracak, çok partili siyasî hayata geçiş için, Kurucu Meclisin müsbet çalışmalar yapması bu çalışmanın zemininin hazırlıklarının tamamlanması TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun en samimi dileğidir.

Unutulmaması gereken nokta, Yüce Türk Milletinin ve bu

aziz milletin bölünmez bir parçası olan TÜRK-İŞ Topluğunun sağlıklı bir demokrasiye dönüş için yapılmakta olan çalışmaları dikkatle izlediği hususudur. TÜRK-İŞ Uluslararası camiada devletimizin karşı karşıya bulunduğu iç ve dış tehlikelerin bertaraf edilmesinde ve devlet yönetiminin çok partili siyasi hayata dönüştürülmesinde, inancılı ve kararlı olduğunu çoğu zaman açıklamış, zaten bu husus, Milli Güvenlik Konseyi tarafından daha ilk günlerden itibaren teyid edilmiştir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ekonomik istikrar konusunda alınmakta olan tedbirlerin, çalışanların reel ücretlerini artırma, Emeklilerin hayat şartlarını iyileştirme gibi sosyal tedbirlerle takviye edilmesi gerektiğini bir kez daha karar altına almış bulunmaktadır.

Yönetim Kurulumuz çalışma hayatı ile ilgili yasal düzenlemelerin, Çalışma Meclisinin süzgecinden geçirilmesi, Hükümet, İşçi, İşveren ve Akademisyenler temsilcilerinden oluşacak bu meclisin, önereceği kararların dikkate alınması gerektiği inancındadır.

Çalışma meclisinin toplanması Çalışma Bakanlığı Kuruluş Kanununun verdiği yetkiye dayanarak, Çalışma Bakanımızın görevleri cümlesindedir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Sayın Çalışma Bakanını, Aralık ayında TÜRK-İŞ'e yaptığı yazılı taahhüdü yerine getirmeye davet etmektedir.

YHK İYİ CALIŞMIYOR

İşçi üyelerinin bütün gayretlerine rağmen, Yüksek Hakem Kurulunun kendi aldığı ilke kararlarını bile ortadan kaldırmacı tutum ve davranışı üzüntü ile izlenmektedir. Adı geçen kurulun bazı sözleşmeleri tanınamıyacak hale getirmesi kazanılmış hakları geriye götürmesi, Muhterem Devlet Başkanımızın kazanılmış işçi haklarının korunacağına dair açıklamalarına da ters düşmektedir.

Yüksek Hakem Kurulunun çalışmaları ile ilgili yasanın değiştirilmesi, faaliyetlerine Milli

Güvenlik Konseyince izin verilmiş bulunan sendikalarımızın taraf olarak sözleşme müzakerelerini yürütmeleri, çalışmaları durdurulan sendikaların sözleşmelerinin ise, doğrudan Yüksek Hakem Kurulunca ele alınmaları imkanı sağlanmalıdır. Bu durum,

daha çok sözleşmenin, daha kısa zamanda bitirilmesini sağlayacak ve ülkemizin muhtaç bulunduğu üretim artışına olumlu katkıda bulunacaktır.

Ekonomik istikrar tedbirlerinin enflasyon hızında belli düşüşlere sebep olmasına rağmen

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULUNDAN GENEL GÖRÜNÜŞ
(Üstte)
ICFTU GENEL SEKRETERİ KERSTEN'İN DENİZCİER'İ GEÇEN NİSAN'DAKİ ZİYARETİ
(Yanda)

GENEL BAŞKAN DENİZCİER ICFTU ICRA KURULUNUN SON TOPLANTISINDA

fiyat artışlarının devam etmiş olması ve piyasanın denetimsiz bırakılmış olması Yönetim Kurulumuzu kaygıya düşürmektedir. İşçi Ücretleri konusunda belli tedbirler alınırken, fiyatlar üzerinde tamamen liberal bir politika izlenmesini Yönetim Kurulumuz ülke gerçeklerine uygun bulmamaktadır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Sendikal faaliyetlerdeki tıkanıklıkların bir an önce giderilmesini Kongre, Seminer, Temsilcilik faaliyetleri gibi çalışmalara bütün yurttan izin verilmesinin zamanı geldiğine inanmaktadır. Bu konuda alınacak kararların bir an önce sendikaları meşru zeminlerde çalışma imkânına kavuşturması ümitle beklenmektedir.

Yönetim Kurulumuz, 12 Eylül'den sonra, vergi politikasında yapılmakta olan iyileştirme değişikliklerini de memnuniyetle karşılamakta, fakat, yetersiz bulunmaktadır. Asgari geçim indiriminin, asgari ücret düzeyinde ve vergiden muaf olarak gerçekleştirilmesi istihdam bakımından da büyük yarar sağlayacaktır. Cumhuriyet Hükümetinin bu konuyu önemine uygun bir biçimde değerlendirmesi Yönetim Kurulumuzun samimi temennisidir.

Yönetim Kurulumuz, yasal düzenlemelerle ilgili olarak kendi içinden oluşturduğu komisyonların yaptığı çalışmalar ve bu çalışmaların TÜRK-İŞ'in teknik kadroları tarafından gözden geçirilmesi sonucu, hazırlıklarını tamamlamış bulunmaktadır. Bu cümleden olmak üzere, 506 Sayılı Yasada yeni bir değişiklik yapılması, kazanılmış hakların korunması ile birlikte, İşçi Emeklilerinin sosyal hizmet yardımlarının ve gösterge tablolarının, emekli sandığı mevzuatına paralel hale getirilmesi konusunda tedbir alınması Yönetim Kurulumuzca karar altına alınmış bulunmaktadır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, İşçilerin devletten alacakları olan kıdem tazminatı, ikramiye ve sözleşme farklarının da belli bir ödeme planına bağlanarak bir an önce ödenmesinde zaruret görmektedir.»

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI Denizci'nin Ramazan Bayramı Mesajı:

- YILLARDIR İLK DEFA BİR DİNİ BAYRAMI, SÜKUN VE HUZUR İÇİNDE KUTLUYORUZ...
- TÜRK MALİYESİ DIŞA BAĞIMLILIKTAN KURTARILMALIDIR...
- YHK. SADECE UYUŞMAZLIK MADDELERİNİ GÖRÜŞMELİ, NORMAL TOPLU SÖZLEŞME SİSTEMİ YENİDEN BAŞLATILMALIDIR...

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER, yayınladığı mesajda yurt içindeki ve yurt dışındaki işçilerimizle tüm vatandaşlarımızın, bu arada Kıbrıs'ı soydaşlarımızın Ramazan Bayramlarını kutladı.

Çeşitli ülke sorunlarına değindiği bu mesajında, «Türkiye'nin yıllardanberi ilk defa arzulan huzur ve sükûna kavuştuğunu» vurgulayan TÜRK-İŞ Genel Başkanı DENİZCİER, şunları söyledi :

«Ülkemiz, yıllardır özlemi çekilen huzur ve sükûna büyük ölçüde kavuşmuş bulunmaktadır. Yıllardır ilk defa bir dini bayramımızı, anarşi, terör ve her türlü tehlikeden uzak şekilde kutlamanın mutluluğunu yaşıyoruz.

11 Eylül 1980 tarihine kadar, büyük badirelerle başbaşa olan Türk Devleti ve Türk Milleti, 12 Eylül hareketini takiben geçen süre içinde, özlemini çektiği huzur ortamına kavuşurken,

geçmişteki acı günleri yaratan nedenleri de unutmamaktadır.

O dehşet ortamının bir daha geri dönmemesi için, bundan sonra neler yapılması gerektiğini sınırını her Türk Vatandaşı ve özellikle sorumlu kişiler iyi bilmektedir.

11 Eylül öncesine benzer olayların yeniden yaşanmaması için herkes üzerine düşen görevi noksansız yapmalıdır. Demokrasiyi yeniden kurma ve yaşatma yolundaki çalışmalarda da, bugünkü idareye yardımcı olunmalıdır.

Zira, 12 Eylül'ün amacı ve bundan sonraki hedef, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin güvencesi altında olduğumuz bugünlerden çok, parlamenter hür demokrasiye bir an evvel dönebilmektir. Devlet yöneticilerimizin özellikle Kurucu Meclis Kanununu yürürlüğe koymuş olmaları, kendilerinin demokrasiye olan bağlılıklarının önemli bir işareti olduğu kadar, bizim de millet olarak bu konudaki ümitlerimizi arttırmış bulunmaktadır.

Ülkeyi yeniden düzlüğe ve esenliğe götürecek bu yoldan sapmadığı sürece, TÜRK-İŞ bu -günkü yönetimi tüm varlığıyla destekleyecektir.

Bu yönetimin, dürüst ve isabetli teşhîslerle, taviz vermeyen, politik kaygıdan uzak devlet yönetim politikasını sürdürmesini diliyoruz. Vatandaşlarımız tarafından büyük tasvip gören 12 Eylül hareketi, böyle bir yönetim tarzıyla daha da güçlenecek ve başarı kazanacaktır.

SÖZLEŞMELER VE YHK

Bu vesileyle işçilerimizi yakından ilgilendiren ayrı bir konuya geçerek, Yüksek Hakem Kurulu çalışmalarına değinmek istiyorum.

Süresi dolan toplu iş sözleşmelerini yenilemekle görevli kılınan Yüksek Hakem Kurulu, mevcut çalışma temposuyla elinde birikmiş işleri zamanında bitiremeyecektir. Yakından ve dikkatle izlediğimiz çalışmalarıyla bugüne kadar elde edilen sonuçlar, bizi bu haklı yargıya götürmektedir. Bu itibarla hem YHK'na yardımcı olmak, hem de yıllardır geçim sıkıntısı çekerek, ümit bağladığı sözleşmesini bekleyen işçilerimizi daha fazla mağdur etmemek için TÜRK-İŞ olarak bir öneride bulunmak istiyoruz. Sendikalar faaliyetlerin yasaklanması sonucu kapatılan karşılıklı toplu sözleşme müzakere sistemi yeniden başlatılarak, dosyalar muhataplarına verilmelidir.

Ancak, bu müzakereler esnasında sadece uyumsuzluğa düşünülen maddeler Yüksek Hakem Kuruluna intikal ettirilmelidir.

EKONOMİK KALKINMA VE DİŞ BORÇLAR...

Bunun yanında, ülkemizin bir de ekonomik sorunları bulunmaktadır. Alınan ekonomik ön-

lemlerle kısmen belini doğrultmaya yüz tutan Türk Maliyesi, artık dışa bağımlı olmaktan kurtarılmalıdır. Yurdumuzun sahip bulunduğu servet potansiyeli, öz kaynaklarımızla güçlenip kalkınmamıza yeterlidir. Türk ekonomisini yönlendirenler sadece dış borca itibar etmemelidir. Bugün bütün dünya ülkelerinin birbirine muhtaç olduğu ekonomik ve teknik yardımlaşma ile tamamen dışa el açıp dış borçla yaşama arasındaki farkı iyi görüp değerlendirmeliyiz. Türkiye'nin bu güçlüğü de yeneceğine inanıyoruz. Başka ülkelerin ekonomisini ayakta tutan Türk işçisi, fırsat verildiği takdirde, üretimde yaratıcı gücünü kendi ülkesi için daha üstün şekilde ortaya koymaya hazırdır.

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZ

Bu arada, uzun yıllardan beri sıra hasretini içine gömerek yabancı ülkelere çalışıp didinen yurt dışındaki işçi arkadaşlarımızın da Ramazan Bayramını en içten dileklerle kutlarken, onların ülke ekonomisine yapageldikleri büyük katkısı şükranla anıyorum.

Ancak onlar, her türlü sıkıntıya göğüs gererken, çalıştıkları ülkede sosyal güvenceler bakımından zarar görmemelidirler. TÜRK-İŞ yurt dışındaki işçilerimizin sosyal ve hukuki sorunlarının çözümünde bugüne kadar elden geldiğince gösterdiği gayreti, bugünden sonra daha da artıracak, bazı ülkelerle imzalanmış olan sosyal güvenlik sözleşmelerinin yenilenmesi konusundaki çalışmaların bir an önce sonuçlandırılmasına özen gösterecektir.

Bununla ilgili olarak, hükümet yetkilileriyle yaptığımız görüşmeler sonucu, başta Federal Almanya olmak üzere, 6 yabancı ülkeyle Türkiye arasında daha önceki yıllarda imzalanmış olan sosyal güvenlik sözleşmelerinin önümüzdeki aylarda çalışanlarımız lehine değiştirileceğini memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz.

KIBRIS'TA HÜKÜMET SORUNU...

Yavru Vatan Kıbrıs'ta bir ay kaadar önce seçimler yapılmış ve yeni parlamento üyeleri belirlenmiştir. Bu, sevindirici bir olaydır. Fakat geçen süre içinde Kıbrıs'taki siyasi partilerin kıyasıya bir iktidar kavgasına girişmeleri ve bu yüzden de yeni hükümetin henüz teşekkül etmemiş olması, üzücüdür. Kıbrıs'ta söz sahibi Türk politikacıların gerek kendilerinin, gerekse Türkiye'nin itibarını düşünerek yeni ve güçlü bir hükümet kurmaları ve toplumlararası görüşmelere birlik, beraberlik ve dayanışma içinde başlamaları gereklidir.

Kıbrıs'lı soydaşlarımızın mübarek Ramazan Bayramlarını kutlarken, içine düştükleri hükümet bunalımını kısa sürede kavgasız-gürültüsüz aşmalarını içten temenni ederim.»

ŞİDE,
SAKATLARIN
İSTİHDAMINDA
KOLAYLIKLAR
SAĞLANDIĞINI
BELİRTTİ.

Sosyal Güvenlik Bakanı Şide :

“SAKATLARIN İSTİHDAMINDA YETERLİK BELGESİ ARANMAYACAK.”

Sosyal Güvenlik Bakanı M. Sadık Şide, sakatların istihdamında yeterlik ve imtihan belgesi aranmaması için 657 sayılı kanuna bir ilave yapılacağını açıkladı.

Sakatları Koruma Milli Koordinasyon Kurulunun 6 Ağustos günü toplantısında konuşan Kurul Başkanı ve Sosyal Güvenlik Bakanı Şide, Kurulun çalışmaları hakkında bilgi vererek özetle şöyle dedi:

«30 Haziran 1981 tarihli Resmi Gazetede yayınlanmış bulunan yeni kararnameye göre, bu tarihten itibaren kurulumuzun ismi Sakatları Koruma Milli Koordinasyon Kurulu olmuştur. Kurulun genişletilmiş ve geliştirilmiş şekli ile ilk toplantısı da bugün yapılmaktadır. Aslında 1981 yılının Uluslararası Sakatlar Yılı olarak ilan edilmesinden ve

bu keyfiyetin Birleşmiş Milletler tarafından ölkemize bildirilmesinden sonra başlatılmış bulunan hazırlık çalışmaları, 1979 yılı sonu itibariyle tamamlanmıştır. Ve hatta hatırlanacağı üzere Sayın Devlet Başkanımızın 26 Aralıkta yaptığı beyanat ile de asli çalışmalarımıza yönelmiş bulunmaktayız.

Şimdiye kadar Kurulumuz, Sakatlar ile ilgili muhtelif mevzuat değişikliklerine yardımcı olmuştur. Bu konuda, vergilerle alakalı sakatların yeniden tesbiti ile ilgili, sakatların göreve alınması ve çalıştırılması ile ilgili genelgeler, yönetmelikler ve kanun tadillerini başarmış bulunmaktayız.

Uygulamada bunlardan iki tanesinde ufak aksamalar gördüğümüz için, sakatlığın yeniden tesbit edilmesi ile ilgili yönetmelikte bir ufak değişiklik

ve Başbakanlık genelgesinin sakatların istihdamı ile ilgili olan kısmında, memur görevi yapacak sakatlarda imtihan belgesi yeterlik belgesi aranması gibi bir sıkıntı doğduğundan 657 sayılı Kanunun acilen değişecek 14 maddelik grubuna bir ilave yapılmak suretiyle bu sıkıntıyı bertaraf etmeye yöneldik.

Bununla ilgili olarak bir gelir vergisi kanununda ikinci bir değişiklik yaptık, sakatların vergilendirilmesi yeniden düzenlendi.

— Sakatların ilk değişiklikten memnun olmadıklarını çeşitli tepkilerle gösterdikleri ve şikayetleri giderek yaygınlaştırdıkları bu alanda durdurduk.

— İkincisi sakatlık derecesini tesbit eden yönetmelik yürürlüğe girdi.

Bu yönetmeliğin Türkiye çapında uygulanması ile ilgili Koordinasyon Kurulumuzun bazı tavsiye kararları olabilir. Bunu ilgili yerlere duyurmak bu toplantımızın gündeminin bir maddesi olacaktır.

— Üçüncüsü, sakatları Koruma Milli Koordinasyon Kurulu kurullandırılmıştır, daha evvelki geçici hali terkedilmiştir. Bugün Milli Koordinasyon Kurulumuz muhtelif hayır kurumlarından, muhtelif dernek ve cemiyetlerden vatandaşların çeşitli hizmetlerinde kullanmak üzere yardım eder hale gelmiştir.

— Dördüncüsü, sakatlara kanunların öngördüğü oranda iş verilmesini sağlayacak Başbakanlık Genelgesinin çıkartılması sağlanmış ve bunda amaç 14 bin sakata iş bulunması olduğu belirtilmiştir.

— Beşincisi, her bakanlıkta olmamakla beraber bazı kuruluşlarda memur kadrolarına alınması öngörülen sakatlardan imtihan ve yeterlik belgesi aranması bizim bu konuda bir değişiklik yapmamızı icabettirmiştir. O konuda hazırlığı 657 ye monte edilecek maddenin teknik tarafında çalışmalarımız sırasında açıklamak istiyorum.

Sakatlarla ilgili yasal çalışmalar az evvel söylediğim tasarı ile ilgili hususlar idi. Uzun bir mesai sarfedildi ve şimdi önümüzdedir ve bizim görüşümüzü almak üzere tasarı gündeme gelmiştir.

— Altıncı noktada Mesleki Rehabilitasyon Merkezinin 1981 programına alınması aşamasına gelinmiştir. Bu konuda Uluslararası Çalışma Teşkilatının da bize olan desteği geçen hafta bir defa daha teyid edilmiştir, yalnız ilk hareketin, Sincan tesisleri için Çalışma Bakanlığından, Etlik tesislerinin de Sosyal Güvenlik Bakanlığından gelmesi beklenmektedir.»

100. YIL BAĞKUR DANIŞMA MERKEZİ HİZMETE GİRDİ

Bağ-Kur Sigortalılarına en sağlıklı ve en süratli bir şekilde bilgi verebilmek amacı ile 5 birimden oluşan, dahili telefonlarla ana servislere harici telefonlarla bütün yurda irtibatlı «100. Yıl Bağ-Kur Danışma Merkezi» kurulmuştur. Sigortalıların Kurum içinde servis servisi dolaşmasına meydan verilmeden, her türlü işlemleri bu merkezde bulunan uzman elemanlar tarafından görülecek ve durumları ile ilgili bilgiler, bilgisayar kanalı ile kendilerine anında yazılı olarak verilecektir.

BAĞ-KUR'UN
MODERN
BİLGİSAYAR
MERKEZİ
SOSYAL
GÜVENLİK
BAKANI
ŞİDE
TARAFINDAN
AÇILDI.

**100. YIL
BAĞ-KUR
DANIŞMA
MERKEZİNDE
İŞLEMLER
BÜYÜK
BİR
HIZLA
TAMAMLANIYOR.**

Danışma merkezinin hizmete girişi nedeniyle Bağ-Kur Genel Müdürlüğünde düzenlenen törende bir konuşma yapan Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide, verilecek hizmetle ilgili şu bilgiyi verdi:

ELETRONİK BİLGİ İŞLEM DANIŞMA ÜNİTESİ

«Bağ-Kur Genel Müdürlüğü, elektronik bilgi işlem tekniğine dayalı olarak hizmet vermektedir. Bağ-Kur Sigortalılarının tescilinden itibaren Kurumumuzla ilgili haklarındaki bütün bilgiler bilgisayara kaydedilmektedir. Sigortalının Bağ-Kur numarası, Adı, Soyadı, Doğum tarihi, Üyesi bulunduğu meslek kuruluşu ve bu kuruluşa kaydolduğu tarih, meslek kuruluşuna kayıt olduğu il, ilçe, Bağ-Kur'a kaydolduğu tarih, seçtiği ilk basamak, giriş beyannamesindeki geri kalan bilgiler, Bağ-Kur'a Bankalar ve PTT aracılığı ile yaptığı her ödemeye ait makbuzların tarihleri, ve miktarları ayrı ayrı bilgisayara kaydedilmektedir. Bunun dışında sigortalının basamak yükseltme ve düzeltme talepleri ile işi bırakma, yeniden sigortalılık veya isteğe bağlı sigortalılık durumları ile ilgili bilgilerin tamamı bilgisayara yüklenmiştir.

Bilgisayara yüklenmiş olan bu bilgilere hizmete sunulan danışma merkezinde bulunan 3 adet bilgisayar ekranı ile bir dakikadan daha kısa bir sürede ulaşmak ve bu bilgileri gene danışma merkezinde bulunan 2 adet yazıcı ünite ile anında yazılı olarak sigortalıya vermek mümkün olmaktadır. Bu bilgiler arasında sigortalımızın Bağ-Kur'a olan prim borcu, varsa gecikme zammı, borcunun tamamı, fazla ödemesi var ise miktarı, bulunduğu son basamağı ve bu basamağa yükseldiği tarih yer almaktadır.

Danışma Merkezine doğrudan başvurulabileceği gibi taşra teşkilatımıza dağıtılmış olan form dilekçenin doldurulması suretiyle de başvurulabilir. Bu durumda sigortalımıza bilgisayardan yazılı olarak alınan bilgiler derhal posta aracılığı ile ulaştırılacaktır.

Ayrıca isteyen sigortalılarımız 299950 den başlayan ve son numaraları birer artarak 299954 te biten 5 telefon aracılığı ile yurdun her yerinden Danışma Merkezimize başvurabilirler.

Bu durumda telefonu bağlanan sigortalımıza bilgisayar aracılığı ile özellikle prim borcu ve bulunduğu basamağı gene bir dakikadan daha kısa bir süre içinde ifade edilebilecektir.»

İMZA SAFHASINDAKİ YENİ SÖZLEŞME İŞÇİLERİMİZ İÇİN YENİ KOLAYLIKLAR GETİRİYOR

Çeşitli Avrupa ve Ortadoğu ülkelerinde olmak üzere yaklaşık 900.000 Türk işçisi hâlen yurtdışında çalışmaktadır. Bu sayı işçilerimizin yanlarındaki ve yurtdışında bıraktıkları aile fertleri ile birlikte 1 milyon 850 bini bulmaktadır.

Gerek yurtdışında çalışan Türk işçilerinin, gerekse yanlarında yaşayan veya Türkiye'de bıraktıkları aile fertlerinin sosyal güvenliklerinin sağlanması amacıyla hükümetler düzeyinde ikili Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri ve bu sözleşmelerin uygulamasını düzenleyen «İdari Anlaşma» lar akdedilmiş bulunmaktadır. Bu arada, diğer bazı ülkelerle imzalanan sözleşmelerinde tadil çalışmaları ilerlemektedir.

Bunlardan, Federal Almanya - Türkiye Sosyal Güvenlik Anlaşmasının günün koşullarına uygun hale getirilmesiyle ilgili değişiklik çalışmaları tamamlanmış ve imza aşamasına gelmiş bulunmaktadır. Yeni sözleşmenin bir iki ay içinde yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

TÜRKİYE — FEDERAL ALMANYA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ VE İDARI ANLAŞMASI

Türkiye ile F. Almanya arasında 80 Nisan 1964 tarihinde akdedilen ikili Sosyal Güvenlik Sözleşmesi, 1 Kasım 1965 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

FEDERAL ALMANYA İLE OLAN SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI YENİLENİYOR

Söz konusu sözleşmenin uygulanmasını düzenleyen «İdari Anlaşma» ise, yine 1 Kasım 1965 tarihinde yürürlüğe girmişse de, henüz imza işlemi gerçekleştirilmemiştir.

Yürürlükte bulunan en eski ve işçilerimiz lehine en kapsamlı sözleşme olmasına rağmen, Türk-Alman Sosyal Güvenlik sözleşmesinin bazı maddeleri uygulamada karşılaşılan aksaklıkların giderilmesi amacıyla 28 Mayıs 1969 tarihinde imzalanıp 1 Ağustos 1972 de yürürlüğe giren «Ek Anlaşma ve 25 Ekim 1974 de imzalanarak 1 Ocak 1975 de yürürlüğe giren «Ara Anlaşma» ile değiştirilmiştir.

Sözleşmenin tümüyle ele alınarak günün koşullarına uydurulması gerekliliğinden hareketle, 1977 yılında ülkemizde, 1978 yılında da Federal Almanya'da hükümetler düzeyinde yeni müzakereler yapılmıştır.

Bu görüşmeler sonucunda ortaya çıkan yeni «Ek Anlaşma» metni, Mayıs 1980 tarihinde, Sosyal Güvenlik Bakanlığına imza işlemi için verilmiş bulunmaktadır. Yeni sözleşme, bu konudaki dağınık hükümleri bir araya toplamakta ve uygulamaya rahatlık kazandırmaktadır.

Bu «Ek Anlaşma»nın imzalanarak yürürlük kazanmasından sonra, «İdari Anlaşma»nın imzalanması söz konusu olacaktır. Ancak idari anlaşmanın henüz imzalanmamış olması, uygulamayı etkilememektedir.

DİĞER SÖZLEŞMELER

TÜRKİYE - İNGİLTERE SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI VE İDARI ANLAŞMA :

Haziran 1961 tarihinde yürürlüğe giren ve ikili sözleşmeler içerisinde en eski olan Türkiye Birleşik Krallık Sosyal Güvenlik sözleşmesi her iki ülke mevzuatlarında yapılan değişiklikler bakımından, Avrupa ülkeleri ile yapılan sözleşmelere göre son derece kısır ve yetersiz olduğundan, mevcut sözleşmenin tadili yerine İngiltere ile yeni bir sözleşme yapılması hususu uygun görülmüştür. Bu yönde yeni bir tasarı hazırlanarak, İngiltere yetkili makamına intikal ettirilmiş bulunmaktadır.

Yeni tasarı hakkında İngiltere'nin görüşü belirlendikten sonra halen uygulamada olan ve sözleşme kadar yetersiz bulunan İdari Anlaşma da yeniden hazırlanacak ve sözleşme ile birlikte yürürlüğe girmesi hususunda gerekli girişimlerde bulunulacaktır.

TÜRKİYE - HOLLANDA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ VE İDARI ANLAŞMASI :

Türkiye - Hollanda Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin uygulan-

masını belirleyen 4 Temmuz 1966 tarihli İdari Anlaşma halen yürürlükte dir.

Bu sözleşme, gerekli yeni düzenlemelerle birlikte 4 Eylül 1980 tarihinde imzalanmıştır. Yeni sözleşme yürürlüğe girip, uygulanmasına başlandıktan sonra da yine mevcut İdari Anlaşma'nın hükümlerine göre işçilerimiz lehine yeni düzenlemelere gidilecektir.

Bununla beraber, mevcut metnin de yeterli olmadığı durumlarda, Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin tatbikatını belirleyen İdari Anlaşma ile sorunların halli cihetine gidilmesi mümkün bulunmaktadır. Zira Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve İdari Anlaşması Türkiye ve Hollanda bakımından yürürlüğe girmiştir.

TÜRKİYE - BELÇİKA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ VE İDARI ANLAŞMASI :

Mayıs 1968 tarihinden beri yürürlükte bulunan Türkiye Belçika Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin değiştirilmesi konusunda 3-7 Ekim 1977 tarihlerinde İstanbul'da yapılan görüşmelerde 6 Ocak 1966 tarihli idari anlaşmada gözden geçirilmiş, tadil gören sözleşmeye paralel bir uygu-

lama sağlanması amacıyla aşağıda belirtilen 4 Adet İdari Anlaşma metni parafe edilmiştir.

1. Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında 4 Temmuz 1966 tarihinde imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin uygulama şekillerine ilişkin 6 Ocak 1969 tarihli İdari Anlaşmayı tadil eden İdari Anlaşma.

2. Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında 4 Temmuz 1966 tarihinde Brüksel'de imzalanan Sosyal Güvenlik hakkındaki Genel Sözleşmenin revizyonuna ilişkin sözleşmenin uygulama şekillerine ilişkin İdari Anlaşma.

3. Gemi adamlarının Sosyal Güvenlik Rejimi ile ilgili uygulama şekillerine ilişkin İdari Anlaşma.

4. Türkiye veya Belçika Sigorta Kurumunun önceden alınacak müsaadelerine tabi büyük önemdeki sağlık yardımları ile protezler listesini teşkil eden İdari Anlaşma.

Türkiye - Belçika Sosyal Güvenlik Sözleşmesini tadil eden sözleşmenin imza işlemi tamamlanmış olup, sözleşmenin onaylanmasına ilişkin kanun tasarısı Belçika Temsilciler Meclisince onaylanmıştır. Sözleşmenin Türkiye tarafından da onaylanmasından sonra İdari Anlaşmalar imzalanacak ve birlikte yürürlüğe girecektir.

TÜRKİYE - AVUSTURYA SÖZLEŞMESİ VE İDARI ANLAŞMASI :

Türkiye - Avusturya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi 12 Ekim 1966 da Viyana'da imzalanarak 1 Ekim 1969 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Türkiye - Avusturya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ilk değişikliği 1976 da olmuştur. Aile yardımları konusunda ise 1977 yılında Viyanada başlatılan görüşmeler sonucunda 30 Kasım 1979 tarihinde imzalanarak 1 Temmuz 1980 tarihinde yürürlüğe giren ikinci «Ek Sözleşme» ile son durumunu almıştır.

Sözleşmenin uygulamasını düzenleyen «İdari Anlaşma» ise, 24 Şubat 1977 tarihini taşımakta olup, 1 Nisan 1977 de yürürlüğe girmiştir.

Türkiye - Avusturya Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin işçilerimizin çıkarları bakımından yeniden gözden geçirilmesi için Sosyal Güvenlik Bakanlığı gerekli girişimde bulunmuştur.

Avusturya makamlarından olumlu cevap alındığında, değişiklik çalışmalarına başlanacaktır.

Ayrıca, Avusturyada çalışan Türk işçilerinin Türkiye'deki çocukları için artırılmış yeni miktarlar üzerinden ödemelerden yararlandırılmaları ve artan miktarlarda 2 yıllık farkları (yaklaşık ayda 12.5 milyon AUS) almasını sağlayan Türkiye - Avusturya ikinci «Ek Anlaşma»sı yürürlüğe girmiştir.

TÜRKİYE - İSVİÇRE SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ VE İDARI ANLAŞMASI :

Türkiye - İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesi 1 Mayıs 1969 tarihinde Ankara'da imzalanarak 1 Ocak 1969 tarihinden geçerli olmak üzere, 1 Ocak 1972 de yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu sözleşmenin uygulamasıyla ilgili «İdari Anlaşma» ise, 1 Ocak 1972 de yürürlüğe girmiştir.

Türkiye - İsviçre Sosyal Güvenlik Anlaşmasının günün koşullarına uydurulması amacıyla 1979 yılında bir «Ek Sözleşme» imzalanmış ve bu yeni şekille ilgili kanun taslağı ve gerekçesi onaya sunulmuştur.

TÜRKİYE - FRANSA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ VE İDARI ANLAŞMASI :

Türkiye - Fransa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve Sözleşmenin uygulamasını belirleyen İdari Anlaşma 1 Ağustos 1973 tarihinden beri yürürlükte bulunmaktadır.

Sözleşme ve İdari Anlaşmanın uygulanması esnasında ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesini teminen 1978'de Paris'de yapılan toplantı sonucunda ek bir sözleşme tasarısı metni parafe edilmiş, ayrıca bir Ek İdari Anlaşma metni imza edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak Fransa yetkili merciinden Türk makamlarına gelen yazıda, söz konusu Ek İdari Anlaşmanın parafe ve imza işlemlerini tamamlanmasını takiben gönderileceği belirtilmiştir.

TÜRKİYE - LIBYA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ VE İDARI ANLAŞMASI :

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Hükümeti arasında 20 Mart 1976 tarihinde imzalanarak 1 Ekim 1976 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye Libya Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7. maddesi hükmüne uyularak, söz konusu sözleşmenin uygulamasını belirleyen İdari Anlaşma 20 Ocak 1977 tarihinde imzalanmış ve sözleşme ile aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

İdari Anlaşmanın eki olan tatbikat formüllerleri üzerinde Libya yetkili makamları ile henüz bir mutabakata varılmadığından uygulamasına başlanamamıştır.

Esasen Türkiye - Libya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve tatbikatına belirleyen İdari Anlaşma, iki ülke yetkilileri arasında yeniden gözden geçirilerek, daha geniş kapsamlı olmasında zorunluluk bulunmaktadır. Bu konuda gerekli girişimde bulunulmuştur.

TÜRKİYE - DANİMARKA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ VE İDARI ANLAŞMASI :

Türkiye ile Danimarka arasında 13 Kasım 1970 tarihinde Ankara'da imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin, Danimarka'nın Avrupa Ekonomik Topluluğuna katılması nedeniyle Sosyal Güvenlik mevzuatıda yapmak durumunda kaldığı değişik-

likler yüzünden, yürürlüğe girmesi ertelenmişti.

Danimarka'nın Ortak Pazar'a üye olması nedeniyle Sosyal Güvenlik mevzuatında yaptığı değişiklikler gözönünde tutularak hazırlanan yeni sözleşme 1 Şubat 1978 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu sözleşmenin uygulanmasına ilişkin İdari Anlaşma taslağı, Danimarka tarafından bazı maddeler üzerinde değişiklikler yapılmak suretiyle yeniden düzenlenerek S.S.K.'na gönderilmiş ve yapılan değişiklikler hakkında Kurumumuz görüşü istenmiştir. Konu henüz inceleme ve hazırlık safhasındadır.

TÜRKİYE - İSVEÇ SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ VE İDARI ANLAŞMASI :

Türkiye - İsveç Sosyal Güvenlik Sözleşmesi 30 Haziran 1978 tarihinde imzalanmış, ancak henüz yürürlüğe girmemiştir.

Söz konusu sözleşmenin uygulanmasına ilişkin İdari Anlaşma ise, onay safhasındadır.

— Evvelce Kıbrıs Türk Federe Devletine intikal ettirilen Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ön tasarısı Kıbrıs Türk Federe Devletinin görüşleri de dikkate alınarak yeniden düzenlenip, Sosyal Güvenlik Bakanlığına sunulmuştur.

— Irak ve Lüksemburg ülkelerinde çalışan işçilerimizin sosyal güvenliklerine ilişkin iki taraflı sosyal güvenlik sözleşmeleri tasarılarının son çalışmaları bitirilmiş ve tasarılar çok yakında Sosyal Güvenlik Bakanlığına sunulacaktır.

— Sözleşmelerin kısa dönemde sigorta kolları tatbikatı sonucu, işçiler ve aile fertlerine Kurumumuzca sağlanan sağlık yardımı masrafına karşılık olarak bu dönem içerisinde yabancı ülkelerden 41 milyon 785 bin T.L. karşılığı döviz transferi yapılmıştır.

Yüksek Hakem Kurulunca Yenilenen Toplu İş Sözleşmeleri (2)

Çalışmaları istenen düzeyde bulunmayan Yüksek Hakem Kurulu, Uzman ve Personel sıkıntısı da çekince, yenilenmesi gereken toplu iş sözleşmeleri süresinde yürürlüğe konulamıyor ve bu gecikme, üretimin düşmesine de neden oluyor.

Ayrıca, Türk-İş Yönetim Kurulunun 14-15/Ağustos/1981 günleri Ankara'da yaptığı toplantıyı müteakip yayınlanan bildiri de de belirtildiği üzere, Yüksek Hakem Kurulunun ilke ve prensip kararlarını, işçi üyelerin bütün gayretlerine rağmen, toplu iş sözleşmelerine tam olarak uygulamaması sonucu, bazı toplu iş sözleşmelerinde kazanılmış haklardan geriye dönüşler olmaktadır.

Bir bölümünü geçen sayımızda sunduğumuz sözleşmelere ilâveten, o günden sonra yenilenen diğer toplu iş sözleşmelerini yayınlamaya devam ediyoruz. Dergimizin yayına girdiği güne kadar, iş kolu ve iş yeri düzeyinde yenilenen sözleşmeler şunlardır :

TÜRK-İŞ'e AİT TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

Sendikanın Adı	İşverenin Adı	Sözleşme Süresi
1) HABER-İŞ	PTT Genel Müdürlüğü	1.9.1979-1.9.1982
2) ÇİMSE-İŞ	KITAŞ, Kireç ve Türevleri A.Ş.	1.10.1979-30.9.1982
3) DYF-İŞ	TCDD Genel Müdürlüğü	1.1.1980-31.5.1982
4) MADEN FEDERASYONU	Demir-Çelik Divriği Müessesesi	1.1.1980-31.12.1982
5) MADEN FEDERASYONU	Yeni Çeltek Kömür Madencilik	1.1.1980-31.12.1982
6) MADEN FEDERASYONU	ETİBANK Genel Md. (12 işyeri)	1.1.1980-31.12.1982
7) TEZ-BÜRO-İŞ	Garp Linyitleri İşlt. Istih. Kop.	1.3.1980-28.3.1983
8) TEZ-BÜRO-İŞ	Aydın İl Özel İdaresi Aydın Milli Eğitim	1.3.1980-28.2.1983
9) TEZ-BÜRO-İŞ	Müdürlüğü	1.3.1980-28.2.1983
10) YOL-İŞ FEDERASYONU	YSE Genel Müdürlüğü (96 işyeri)	1.3.1980-28.2.1982
11) TEZ-BÜRO-İŞ	Ges-İş, Türk-İş, DSI Men- supları İstihlak ve Tüketim Kooperatifi	1.4.1980-31.3.1983
12) BASIN-İŞ	Spor Toto Matbaası	1.4.1980-31.3.1983
13) TEZ-BÜRO-İŞ	Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü	1.5.1980-30.4.1983
14) TEZ-BÜRO-İŞ	GİMA Genel Md.	1.6.1980-31.5.1983
15) LİKAT-İŞ	TCDD Genel Md.	1.6.1980-31.5.1982

DİSK'E AİT TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

1) YENİ HABER-İŞ	PTT Genel Müdürlüğü	1.9.1979-1.9.1982
2) BANK-SEN	TC. Ziraat Bankası (6 işyeri)	1.4.1980-1.4.1983

MİLLİ SORUN

Trafik kazalarındaki ölüm olaylarının en çok olduğu ülke Türkiye.

Amerika Birleşik Devletlerinde yayınlanan ve ciddi araştırmalarıyla tanınan «U.S. NEWS and WORLD REPORT» dergisinde yayınlanan bir habere göre, 100 bin araca göre yapılan araştırmada, yıllık ölüm oranı Türkiye'de 842'yi buluyor. En az ölümlü kaza oranı ise, İsveç'te. Bu ülkedeki yıllık ölüm oranı ise sadece 32.

Türkiye'de trafik kazalarındaki ölüm oranı diğer ülkelerle kıyaslanmıyacak kadar yüksek bulunuyor. Bu oran o kadar denge-siz ki, adı geçen derginin konuyla ilgili yayını için hazırlanan grafiğin Türkiye'ye ait çizgisi, derginin normal sayfasına sığmayınca, çizgi kesintili şekilde verildi.

Dergiye göre, Türkiye geçen yıl da ölüm oranı bakımından dünyada ilk sırayı almıştı.

Özellikle geçtiğimiz Şeker Bayramı süresince meydana gelen trafik kazalarında çok sayıda yurttaşımız hayatını kaybetti. Ölenlerin çoğunluğu ise, Bayram tatilini Anavatan'da geçirmeğe gelen işçilerdi.

Önlenmesi kaçınılmaz bir öncelik kazanan trafik kazalarının büyük bölümü, dikkatsiz ve yanlış araba kullanmaktan meydana geliyor.

Trafik kazalarında başsırayı yine bu yıl da koruyoruz.

- TÜRKİYE, 100 BİN ARACA GÖRE YAPILAN ARAŞTIRMADA, 842 ÖLÜM OLAYI İLE EN ÖN SIRADA BULUNUYOR

**İŞTE,
BİLGİSİZLİK,
SÜRAT,
YORGUNLUK
VE
DİKKATSİZLİĞİN
SONU...
BU
KAZADA
15
YURTTAŞIMIZ
CAN VERDİ.**

HER DOKSAN DAKİKADA BİR KİŞİ TRAFİK KAZASINDA ÖLÜYOR...

Türkiye'de meydana gelen trafik kazalarında her doksan dakikada bir kişi ölüyor, üç kişi de yaralanıyor. Bunu Dünya ölçülerine göre korkunç bir rakam olarak niteleyen yetkililer, sadece son bir hafta içinde 266 trafik kazası meydana geldiğini ve bu kazalarda 132 kişinin öldü -ğünü, 388 kişinin de yaralandığını söylediler. Buna göre bir hafta içinde her saatbaşı bir trafik kazası meydana geliyor.

Bu arada, ilgili çevrelerde de trafik kazalarının meydana geliş ve çoğalış nedenleri tartışılıyor. Trafik uzmanları kazaların çoğunluğunun ilk bakışta sürücü hatasından doğduğunu hatırlatıyorlar.

İlçililer Türkiye'deki trafik kazalarının yüzde doksan yedisinin insan hatalarından, geri kalan yüzde üçünün ise, teknik hatalardan kaynaklandığına işaret ediyorlar.

Buradan da anlaşılıyor ki, Türkiye'de araba kullananların çoğu modern trafik kurallarını bilmiyor. Böyle olunca da kazalar birbirini izliyor.

SSK. TEKNİK HESAPSIZ YÜRÜMEZ

Sosyal Güvenlik sistemlerinin teknik hesaplara dayanması gerektiği ve teknik hesaba dayanmayan uygulamaların sonucu zor durumların doğduğu zaman zaman söylenir, yazılır...

Politikacıların bu yoldaki bol keseden vaatleri de gerçekleştirmeğe kalkışmaları, Sosyal Sigortaları işlemez hale getirebilir.

Bu görüşün bir örneğini Hürriyet Gazete'sinin 20.8.1981 günkü nüshasında «Burası Fransa» başlığını taşıyan şu haberde görmekteyiz:

«Hükümetin başı Emeklilik Kanunu ile dertli
PARİS, (Hürriyet) — Sosyalist hükümet, seçim propagandaları sırasında önemli bir unsur olarak ileri sürdüğü «Herkes 60 yaşından sonra emeklilik hakkı Kanunu» Fransız Hükümetinin, üzerinde sıkıntıya düştüğü bir noktayı teşkil ediyor.

Yetkili çevrelerin bildirdiklerine göre, Fransız Hükümeti 65 yaş olan emekliliği 60 yaşa indirdiği takdirde, devlet kasasında büyük bir açıklık meydana geleceğinin farkına vararak evvelden söz verdiği 60 yaşında emeklilik hakkını şimdilik askıya aldı.»

506 Sayılı Yasanın tümünün ele alındığı bu günlerde, bu örneği gözden uzak tutmamak gerekir.

turizm sektörü ve yurt dışındaki işçilerimiz

12 Eylül yönetim değişikliğinin Türkiye'ye getirdiği huzur ve güven ortamı bu yıl ilk büyük meyvesini vermeye başladı. Yurt dışında çalışmakta olan işçilerimizin akın akın Türkiye'ye gelmeleri, Türk'ye'nin dış ödemeler dengesi bakımından büyük önem taşıyan döviz konusunda turizm sektörünün şu anda vermekte olduğundan daha fazlasını Türkiye'ye bırakmaları Ülkemiz için sevindiricidir. Gerçi vatan özleminin yurt dışında çalışmakta olan işçilerimiz için taşıdığı önemi herkes bildiğini iddia eder; bu öneme uygun olarak hareket edilmesini herkes bu arada biz de yıllarca söyler dururuz. Adlarını gurbetçi koyduğumuz Türk işçilerinin çile ve fedakarlık pahasına yurda geliş için böylesine bir ortamı beklemekte oldukları inkâr edilemez. Türkiye devleti etkin olduğu devlet otoritesinin kendisini hissettirdiği zamanlarda itiraf etmek gerekirken sevindirici bazı önemli gelişmelere sebebiyet vermiştir. Nitekim 12 Eylül gerçeğidir ki yurt dışında çalışmakta olan Türk yurtdaşlarından yarım milyonu aşkın bir bölümünün Türkiye'ye gelmelerine ve ana vatanda hasret gidermelerine vesile teşkil etmiştir.

Yurt dışındaki işçilerimizin böylesine önemli bir oranda Türkiye'ye gelmeleri bazı risklere katlanmaları sa-

nırım ki bundan sonra Türk işçilerinin durumunu daha öncelikle ve daha ciddi bir biçimde ele almaya fırsat verecektir. Türkiye sanayide gelişmesinin yanı sıra tarım ürünlerini değerlendirme ve turizm sektörüne ciddiyetle eğilme durumuyla karşı karşıyadır. Turizmde beklenen önemli patlamaların yalnız huzur ve güvenle gerçekleşmediği acıda olsa bir vaka-dır. Turizm sektöründen beklenenlerin gerçekleşebilmesi için Allah'ın verdiği tabii güzelliklerde yetmemektedir. Turizm sektörü istenilen oranda gerçekleşebilmek için tesis ister, eğitim eleman ister, anlayış ister özellikle uzun vadeii yatırımlara dikkat edilmesini bekler, kısaca ve özetle belirtmek gerekirse pahalı yatırımların zihniyette değişikliği ürünü olarak ortaya çıkar. Turizmde gelişmenin bir taraftan Arap alemi için son derece titizlik gösterilmesi basına yansımaması ve konaklama yerlerinin özel olarak korunması gibi yanları vardır. Diğer taraftan gelişmiş ülkelerden varlıklı turistlerin Türkiye'ye akın etmesi ayrı bir itina işidir. Onlar ise serbestliği isterler, propaganda isterler, güven isterler, tesis isterler, yetişmiş eleman isterler, daha önemlisi temizlik isterler ve en azından dünyanın en güzel manzaralarını seyretmek imkânını kıyı şeritlerimizde sivrisineklerden rahatsız edilmemeyi beklerler. Böylesine komplike bir konuda ilgililerin ellerinden geleni yapmaya çalıştıkları yapmaya başladıkları bir vakadır. Fakat henüz istenen düzeyde değildir.

Yurt dışındaki işçilerimize gelince, onların bekledikleri tek şey vardır. Sıcak ilgi, bürokratik engellerin önlenmesi devleti yanlarında hissedebilme duygusunun kendisini hissettirmesi bu böyle olunca gurbetçi işçilerimiz

gümrük kapılarındaki uzunca beklemeden hava alanlarındaki sıkıntılardan hatta kendilerini ızdıraba boğan feci trafik kazalarına rağmen yüzleri gülmsemekte kendi vatanlarında daha büyük huzur ve mutluluk duymakta ve şimdiye kadar biriktirip bozdurmakta çoğu zaman tereddüt ettikleri dövizlerini seve seve bozdurmaktadırlar. Basınımıza akseden haberlere kısaca göz atmakta yarar var, bir turist kafilesinin bozdurduğu dövizden daha fazla döviz bozduran Türk işçisi bana göre kahramandır. Kahramanlık sadece savaş alanlarında olmaz. Savaş alanlarındaki kahramanlığın payesi daha değişiktir. O Allah'ın indinde de kulunun nazarında da gerekli değeri bulur. İşçilerimizin bana göre kahramanlık sayılması gereken davranışlarına nasıl cevap verebileceğimizi daha ciddi olarak araştırmak durumundayız. TÜRK - İŞ yıllar ötesinden ihracatçıya verilen teşvik primi gibi Türk işçilerine döviz primi verilmesini savunagelmış bir kuruluştur. TÜRK-İŞ yurt dışında çalışanların yurda yapacakları yatırımlar için Devlet garantisi verilmesini istemiş, onların çocuklarına özel eğitim imkânları tanınmasını talep etmiş ve kısacası sorunlarının ele alınarak kısa vade de çözüme kavuşturulmasını beklemiştir. Şimdi ben yeni bir teklifte daha bulunmak istiyorum; Turizm sektöründe bekleneni elde edebilmek için turizm yatırımlarına devletin garantisi altında Türk işçileri ortak edilmelidir. Yurt dışında çalışmakta olan yurtdaşlarımızın böylesine gelişmeye kendileri için özel dinlenme imkânları da sağlandığı takdirde içtenlikle katılacaklarına inanıyorum. Hatta bu konuda yabancı sermayeyi teşvik unsuru olacaklarına da inancımı koruyorum.

KAPAKTAKİ KONU :

BAYRAMDA İŞÇİLERİMİZ ANAYURDA AKIN ETTİ...

● BU ARADA, YOLLARDAKİ KAZALARDA 50 İŞÇİ HAYATINI KAYBETTİ.

Yurt dışında çalışan işçilerimizin bu bayram geçen yıllardaki bayramlara oranla rekor sayılacak ölçüde yurda giriş yaptıkları görüldü. 1 Temmuz - 5 Ağustos günleri arasında Kapıkule gümrük kapısından 550 bin kişi yurda girdi.

Bayram dolayısıyla Türkiye'ye gelen işçilerimizin Kapıkule gümrük kapısında 370 milyon mark (yaklaşık 18 milyar lira) dolayında döviz bozdurdıkları belirlendi. Yoğun akım nedeniyle daha önce Kapıkule'de büyük önemler alındığını söyleyen yetkililer, 27 Temmuz günü 15 bin otomobil ve 77 bin kişi ile yurda giriş rekoru kırıldığını belirttiler. Ayrıca, yurda giriş yapan 500 bininci işçi, Kapıkule Gümrük Müdürü Cemalettin Çetin tarafından karşılandı. Çetin, 500 bininci işçiyi karşılama töreninde yaptığı konuşmada, gümrüklerde karşılaşılabilecek güçlüklerden dolayı da özür diledi.

Kapıkule gümrüğünde görevli bir yetkili, bu yılki büyük akım konusunda şunları söyledi :

«Kapıkule'de dünyanın hiçbir gümrük kapısında görülmedik biçimde görev yapılmıştır. Buradaki 78 muayene memurumuz büyük fedakârlıklarla çalışarak, 28 ayrı kanaldan Türkiye'ye gelen yolculara gümrük hizmeti götürmüşlerdir. Bu hizmet başarıyla yerine getirilmiştir. Muayeneler turistlere öteden beri uygulandığı biçimde işçilerimiz için de beyan usulü ile yapılmıştır.»

ÜZÜCÜ KAZALAR

Bu arada, E-5 uluslararası karayolunda meydana gelen trafik kazaları çok can aldı.

Sadece Şeker Bayramında bu yol üzerinde 100'den fazla trafik kazası oldu ve 50 işçimiz hayatını kaybetti. Yaralı sayısının da 300'ü aştığı tahmin edilen trafik kazalarına, yorgunluk, uykusuzluk ve aşırı sıcakların verdiği sinir bozukluğunun neden olduğu uzmanlar tarafından açıklandı. Trafik kurallarına uymama ve hatalı geçişler ise, kazalarda en büyük rolü oynadı.

REKOR GİRİŞTE, REKOR DÖVİZ GETİREN BİR İŞÇİMİZİN SEVİNCİ YÜZÜNDEN OKUNUYOR

Türk Mühendisler Almanya'da iş etüdü eğitimi yapacaklar

Türkiye ile Federal Almanya arasındaki teknik yardım anlaşması çerçevesinde, kısa adı REFA olan Federal Alman İş Enstitüsü'nden gelen bir heyetle Milli Produktivite Merkezi yetkilileri arasındaki görüşmelere Ankara'da başlandı.

Görüşmelerde REFA heyetine Federal Almanya Ekonomik İşbirliği Bakanlığı adına aynı bakanlığın İş Etüdü uzmanlarından Prof. Dr. Dahlke, MPM heyetine ise, bu kuruluşun genel sekreteri Dr. Hayati Gürtan başkanlık ediyorlar.

MPM Genel Merkezi'ndeki görüşmelerde özellikle Türkiye'deki endüstri mühendisliği dalında önemli bir boşluğu dolduracak olan iş etüdü ve iş standardizasyonu konusu ele alınıyor.

Federal Almanya'da, büyük işveren kuruluşları ile işçi arasındaki verimliliği de içine alan iş etüdü alanında önemli bir teknik köprü görevini üstlenen REFA adlı kuruluş, MPM'nin girişimleri ile sürdürülen bu müzakereler sonunda, Türkiye'den gruplar halindeki uzman mühendisleri endüstri mühendisliği dalında eğitmeyi kararlaştırmıştır.

MPM yetkilileri ile REFA heyeti arasında varılan ön anlaşma gereğince, önümüzdeki aylarda başlamak üzere Türkiye'den Federal Almanya'ya gönderilecek olan uzman mühendisler üçer ay süre ile endüstri mühendisliğinin en önemli kolı sayılan iş etüdü sahasında eğitilecekler. 15'er kişilik gruplar halinde eğitilecek olan bu mühendisler yurda döndükten sonra öğrendikleri modern yöntemleri çeşitli kurs, toplantı, konferans ve seminerlerle ilgili diğer teknik kadrolara ve işçilere aktaracaklar. Bu uygulama ile Türkiye'de de, uzun vadede üretim artışları ve iş verimi sağlanmasını amaçlanıyor.

Amasya'lı sanatçıların resim sergisi büyük ilgi gördü...

AMASYA'LI
SAKAT
SANATÇI
NURAN
KEREM-
OĞLU'NUN
ESERLERİ

İLGİ İLE
İZLENDİ. DİĞER ESERLER DE BÜYÜK
KALABALIK TARAFINDAN İNCELENDİ.

Amasyalı sanatçılar, el emeği ve göz nuru döktükleri eserlerini TÜRK-İŞ Sanat Galerisinde sergilediler. Öğretmenliğin yanı sıra ressamlığı da sürdüren Özcan Tekin'in 13 adet yağlı boya tablosu aynı zamanda Amasya'nın tabii güzelliklerini de içeriyor. Özellikle çavdar saplarından

yapılan 23 eser görülmeye değer. Portresi üzerine işlenen Yüce Önder Atatürk'ün Gençliğe Hitabı ve Aşık Veysel'in yine portresi üzerine işlenen Kara Toprak isimli şiiri büyük ilgi görüyor. Çavdar saplarından hazırlanan eserlerin sahibi Sabahattin Turgut. Yine ressam Nu-

ran Kerem-oğlu'nun tekerlekli sandalye üzerinde yaptığı resimler de büyük beğeni topladı. Amasyalı sanatçıların bu sergilerinin hazırlanmasında TÜRK-İŞ maddi ve manevi büyük destekte bulundu.

Yurdumuzdaki traktör sayısı dünya ortalamasını aşıyor...

Türkiye'de 1968 yılında 85 bin adet olan traktör sayısının 1980 yılında 399 bin 500'e ulaştığı ve dünya ortalamasının oldukça üzerine ulaştığı belirlendi. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası uzmanlarınca gerçekleştirilen «Tarım Alet ve Makinaları Araştırması» adlı bir çalışmada verilen bilgiye göre, Türkiye'de 1979 yılı traktör parkına göre her b.n hektara düşen traktör sayısı 24,2 adede, ekilebilir her hektara düşen nominal beygir gücü ise 1,2'ye ulaştı. Bu, 1975 yılında hesaplanan ve sırasıyla 12,1 adet ile 0,6 beygirgücü olan dünya ortalamalarının üzerinde bulunuyor.

Araştırma, traktör sayısındaki artışa karşın, traktörler tarafından çekilen ve çalıştırılan iş makinalarının yetersiz bir düzeyde olduklarını belirledi. Bu nedenle, tarımın makinalaşması için verilen mücadelelerinin istenilen amaca ulaşmadığının belirtildiği çalışmada, aşağıdaki eksikliklerin giderilmesi öngörüldü.

Tarım arazilerinin verimsiz işletilmesine neden olan çok

büyük ve çok küçük işletmelerin varlığı.

Tarlalara ulaşılacak yollar bozuktur.

Diştan alınan ya da yerli olarak üretilen tarım iş makinaları ülke ya da yerel koşullara uymuyor.

Makinaların ortak kullanılmasıyla ilgili uygun bir model saptanarak uygulamaya geçilememiştir.

Araç ve gereçlerin bakım ve onarım hizmetleri noksandır ve yedek parça sağlamakta güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Türkiye'de mekanizasyon için ana yatırımın ilk tahminlerden daha yüksek olması, hızlı eskime, aşınma, kırılma ve gereksiz kullanma nedeniyle işletme masrafları yüksektir.

Dağınık küçük arazi sistemleri altında makinalı üretim masrafları, düşük ürün fiyatı ile karşılanamamaktadır.

İnsan gücü ucuzdur.

Çiftçilerin ekonomik güçleri makina satın almaya yeterli değildir.

Kredi olanakları yaygınlaştırılmamıştır

TÜRK-İŞ KADIN İŞÇİLER BÜROSU YURT ÇAPINDA ÖRGÜTLENİYOR

● BURSA VE SAMSUN'DA DÜZENLENEN SEMİNERLER BÜYÜK İLGİ GÜRDÜ...

TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu Müdürü Leyla TUNCAY, TÜRK-İŞ bünyesinde yeni kurularak faaliyete geçen Kadın İşçiler Bürosunun sendika ve bölge temsilcilikleri düzeyinde Türkiye çapında örgütleneceğini bildirdi.

AMAÇ...

Kadın işçiler için programlanan eğitim çalışmalarının Eylül ayından itibaren belirli pilot bölgelerde uygulamaya konulacağını söyleyen TUNCAY, Büronun kuruluş ve çalışma amacını açıklarken şunları söyledi :

«Büronun amaçları, kadın işçilerin kendi sendikalarında daha aktif bir görev almalarını sendikalarını tanımaları ve gerek Sosyal Siyasetler, gerekse İş ve Sendikalar Kanunlarıyla şimdiye kadar elde ettikleri hakların etkin kullanılması için faaliyet göstermelerini sağlamaktır.

Buna ilaveten, bunların liderliklerinden yararlanarak, işgücünü, iş verimini artırarak üretime katkılarını fazlaştırmak ve sorunlarına tabanda çözüm getirmektir.

Üçüncü olarak, çalışan kadınları uluslararası yayınlardan da faydalanarak, daha geniş bir biçimde eğitmek olacaktır.

Bu eğitimin genel hatlarını şöyle açıklayabiliriz : Organizasyon, haberleşme, sağlık eğitimi ve yasalar konularında geniş çaplı çalışmalarımız olacak. Kadın işçilerimizi bunlar doğrultusunda eğiteceğiz.»

Leyla TUNCAY, kadın işçilerin üye oldukları sendikalarla ilişkilerinin yetersizliği konusunda da şöyle dedi :

«Esas olarak zayıflık, çalışan kadınların eşlerinden kaynaklanıyor. Birinci nokta bu. Tabii çevrenin dar oluşunun da etkisi büyük. Diyelim ki, bir ilçede kadının böylesine faal bir görevde erkeklerle yan yana çalışması, görevler üstlenmesi dedikodu konusu yapılıyor. Bu da, özellikle evli kadınlarda önemli aile sorunlarına yol açabiliyor.

Bu noktada sendika yönetimlerinin de gerekli çabayı göstermedikleri söylenemez. Bence eksiklik daha çok kadınlarımızdadır. Böyle görevler kendilerine verilse bile, birçok çalışan kadın bu görevi kabul etmemektedir.»

TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu Program Koordinatörü Rahime AKDOĞAN da, yapılan diğer çalışmalar konusunda şu bilgiyi verdi :

«Çok olumlu çalışmalar yapmaktayız. Örneğin, iki seminere katıldık. Bunlardan bir tanesi Bursa'da yapıldı. Karşılıklı olarak çok fayda sağlandı. Diğer seminer Samsun'da idi. Orada da kadın işçilerin gösterdiği ilgi büyüktü. Bu tür çalışmalarımız devam edecektir.

Büronun örgütlenmesini geliştireceğiz. Sendikalar da kadın işçileri için özel bürolar kuracaklar. Bütün bölgelerde, yani TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliklerinin bulunduğu bölgelerde, temsilciler oluşturulacaktır. Bu kanallarla görev alanımızı genişleteceğiz.»

TÜRK-İŞ
KADIN ...
İŞÇİLER
BÜROSU
YÖNETİCİLERİ,
TÜRK-İŞ
GENEL
EĞİTİM
SEKRETERİ
KAYA
ÖZDEMİRLE
BİR
GÖRÜŞME
SIRASINDA.

Avrupa'da çalışan kadınlar...

Çalışma hayatının temelinde varolan, kadın - erkek ortamı giderek bir denge içinde yürümektedir. Geçmişe göre, bugün daha önemli adımların atılmış oluşunu görmek, bir ölçüde gelecek açısından çeşitli ümitler vermektedir. Yazımızın başlığı, yurtdışında çalışanlar, biçiminde ele alınmalıdır. Çalışma hayatında başarılı olanlar, başarılı olamayanlar, erkeklerle perde arkasında veya doğrudan doğruya bir yarış içinde bulunanlar, bulunmayanlar, biçiminde ayırma tâbi tutmak, doğrusu bir değerlendirmeye biçimi olsa bile, yerinde değildir.

● HER TOPLUMDA

Çalışma hayatında başarılı olan kadınların oranı, «toplum tiplerine» göre değişmektedir. Ancak, başarılı olanlar üzerine bir değerlendirmeye girmeden evvel, profesyonel olarak ve ücretli çalışan kadın oranı hakkında bilgi sahibi olmamız gerektiğinde gördüklerimiz; Lâtin Amerika'da % 22 dolaylarında iken, Sovyetler Birliğinde % 50'yle en yüksek düzeye ulaştığı görülmektedir. Güney Asya'da % 40, Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'da ise % 35-40 arasında değişmektedir.

● ENGEL — İŞSİZLİK

Çalışma hayatında, Avrupa'da kadınla erkek arasındaki eşitliğin bozulmasında ilk faktör işsizliktir. Gerçi geride bıraktığımız yılda, yani 1980 yılında artış gösteren işsizlikten en çok erkekler etkilenmiştir. Böylece işsiz kadınlarla, işsiz erkekler arasındaki sayı farkı azalmıştır. Ancak bu azalmanın, gerçeğin ta kendisi olduğu yönünde konuşmak, he'e hele kesin konuşmak yolunda bir engel olarak görülmektedir.

● KADINLARIN İŞSİZLİĞİ

Toplum içerisinde, kadınların işsizliği ile erkeklerin işsizliği arasında çeşitli farklılıklar vardır. Bu ise kendini her yerde, yani her toplumda göstermektedir. Kadın her ne kadar öz-

gürlük içinde görünüyorsa da, yer yer erkeklerle karşı bağımlılığı varolduğundan, erkeklerin işsiz kalmaları sonucu, kadınların belirli bir iş bulmaları mümkün olmamaktadır. Denilebilir ki, genelde kadınlar erkeklerin yaptıkları işlerde çalışmıyorlar. Durum böyle olunca, kadınlar için istihdam ortamları ayrı noktalarda düşünülme zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

● SÜREKLİ OLMAYAN İŞLER

Avrupa'da çalışma hayatındaki kadınlar için, evde yapılan ve sürekli olmayan işler gösterilmektedir. Konuya bu açıdan bakarak, Avrupa çalışma hayatında kadının yeri, biçiminde bir değerlendirmeye girmek, adeta mümkün değildir. Avrupa genelinde, kadınlar için ev işleri, sosyal mevzuattan uzak, düşük ücretli, koşul ve çalışma saatleri üzerinde herhangi bir denetim bulunmayan çalışma ortamı olarak görülmektedir.

● AİLE BAĞLARI

Avrupa'da kadın, çalışma ortamında istenilen ve beklenen hedef üzerinde değildir. Doğum kontrol hapı, kürtaj, 4 çiftten birinin boşanıyor olması, gençlere cinsel hoşgörü tanınması ve evlilik dışı beraberliğin yaygınlaşmış olması karşısında, aile bağlarının yine de sağlıklı biçimde kalabilmesi, acaba ortaya nasıl bir tablo çıkarmaktadır? Hemen cevap verelim: Bu kadar anlayış karşısında, «aile anlayışının» değişikliğe uğramakta oluşu, kesin bir cevap biçimidir. Yani, aile anlayışındaki farklılık, bağlarda da hafiflemeler meydana getirmektedir.

● SONUÇ

Avrupa ülkeleri, daha doğrusu batı ülkeleri genellikle gelişmişlik içindedirler. Ama, çalışma hayatında kadınla erkek, aynı doğrultuda hizmet getirememektedir. Bunun yakın bir gelecekte mümkün olabileceği de söylenememektedir.

İSA KAYACAN

ekonomik rapor

İKİNCİ İKTİSAT KONGRESİNİ DEVLET BAŞKANI KENAN EVREN AÇACAK

KONGREYİ
BİR
KONUŞMA
İLE AÇACAK
OLAN
DEVLET
BAŞKANIMIZ,
BİR GEZİ
SIRASINDA
KONSEY
ÜYELERİ
VE
BAŞBAKAN
İLE BİRLİKTE
GÖRÜLÜYOR.

İzmir'de toplanacak olan Türkiye İkinci İktisat Kongresini Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren açacak ve konu ile ilgili ayrıntılı bir konuşma yapacak.

İzmir Valisi Hüseyin Ögütçen'in bu konuda yaptığı açıklamaya göre 2-7 Kasım 1981 tarihleri arasında İzmir'de toplanacak olan İkinci İktisat Kongresinde, «Türkiye'nin uzun vadeli geleceğine dönük istikrarlı bir ekonomik düzene kavuşması ve

buna paralel olarak sosyal barışı da düzenleyici yeni ekonomik ilkelerin belirlenmesi» başlıca amaç olacak.

Vali Ögütçen, Türkiye İkinci İktisat Kongresi hazırlıklarının noksansız şekilde sürdürüldüğünü belirtirken, bu nedenle kurulan yedi ayrı ihtisas komisyonunun kongrede ele alınacak sorunlara ilişkin görüş ve raporları hazırladığını söyledi.

BU YIL 7.5 MİLYAR MARK DÖVİZ BEKLİYORUZ

Merkez Bankası Başkanı Osman Şıklar, Türkiye'ye bu yıl 7.5 milyar mark işçi döviz girmesi beklendiğini bildirdi. Şıklar, geçen yılın ilk ayında 1 milyar 260 milyon mark tutarındaki döviz girişinin, bu yılın aynı

döneminde 2 milyar 122 milyon marka ulaştığını söyledi.

Yaz tatillerini geçirmek üzere Türkiye'ye gelen işçi sayısında büyük artış olduğunu kaydeden Şıklar, temmuz-ağustos aylarındaki işçi döviz girdisinin 1,5 milyar mark dolayında gerçekleşmesinin beklendiğini açıkladı.

Türk bankalarının diğer bankalardan daha yüksek faiz geliri verdiğini ve çeşitli kolaylıklar sağlandığını belirten Şıklar, işçilerden paralarını Türk bankalarına yatırmalarını istedi.

Şıklar, Türk işçilerinin yurt dışında çalışmaya başladıkları 1964'den bu yana Türkiye'ye 1,2 milyar dolar döviz getirdiklerini de bildirdi.

TURİZM GELİRİNDE YÜZDE KIRK ARTIŞ

Öte yandan ekonomi işbirliği ve kalkınma teşkilatı (OECD) tarafından hazırlanan bir rapora göre, Türkiye'nin bu yılın ilk üç ayındaki turizm gelirleri geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 40 artış gösterdi.

Bu raporunda, Türkiye'nin bu yılın ilk üç ayındaki turizm gelirlerinin Birleşik Devletler'e göre yüzde 14, turizm gelirinin ise yüzde 21 arttığı bildirildi.

Bu raporla geçen yıl turizm gelirleri çok geliri Birleşik Amerika'ya, Fransa ve İspanya takip etti.

Osman ŞIKLAR

ekonomik rapor

İKİNCİ İKTİSAT KONGRESİNİ DEVLET BAŞKANI KENAN EVREN AÇACAK

KONGREYİ
BİR
KONUŞMA
İLE AÇACAK
OLAN
DEVLET
BAŞKANIMIZ,
BİR GEZİ
SIRASINDA
KONSEY
ÜYELERİ
VE
BAŞBAKAN
İLE BİRLİKTE
GÖRÜLÜYOR.

İzmir'de toplanacak olan Türkiye İkinci İktisat Kongresini Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren açacak ve konu ile ilgili ayrıntılı bir konuşma yapacak.

İzmir Valisi Hüseyin Ögütçen'in bu konuda yaptığı açıklamaya göre 2-7 Kasım 1981 tarihleri arasında İzmir'de toplanacak olan İkinci İktisat Kongresinde, «Türkiye'nin uzun vadeli geleceğine dönük istikrarlı bir ekonomik düzene kavuşması ve

buna paralel olarak sosyal barışı da düzenleyici yeni ekonomik ilkelerin belirlenmesi» başlıca amaç olacak.

Vali Ögütçen, Türkiye İkinci İktisat Kongresi hazırlıklarının noksansız şekilde sürdürüldüğünü belirtirken, bu nedenle kurulan yedi ayrı ihtisas komisyonunun kongrede ele alınacak sorunlara ilişkin görüş ve raporları hazırladığını söyledi.

BU YIL 7.5 MİLYAR MARK DÖVİZ BEKLİYORUZ

Merkez Bankası Başkanı Osman Şıklar, Türkiye'ye bu yıl 7.5 milyar mark işçi döviz girişi beklendiğini bildirdi. Şıklar, geçen yılın ilk ayında 1 milyar 260 milyon mark tutarındaki döviz girişinin, bu yılın aynı

döneminde 2 milyar 122 milyon marka ulaştığını söyledi.

Yaz tatillerini geçirmek üzere Türkiye'ye gelen işçi sayısında büyük artış olduğunu kaydeden Şıklar, temmuz-ağustos aylarındaki işçi döviz girdisinin 1,5 milyar mark dolayında gerçekleşmesinin beklendiğini açıkladı.

Türk bankalarının diğer bankalardan daha yüksek faiz geliri verdiğini ve çeşitli kolaylıklar sağlandığını belirten Şıklar, işçilerden paralarını Türk bankalarına yatırmalarını istedi.

Şıklar, Türk işçilerinin yurt dışında çalışmaya başladıkları 1964'den bu yana Türkiye'ye 13 milyar dolar döviz getirdiklerini de bildirdi.

TURİZM GELİRİNDE YÜZDE KIRK ARTIŞ

Öte yandan ekonomi işbirliği ve kalkınma teşkilatı (OECD) tarafından hazırlanan bir rapora göre, Türkiye'nin bu yılın ilk üç ayındaki turizm gelirleri geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 40 artış gösterdi.

OECD raporunda, Türkiye'nin 1980 yılındaki turizm gelirlerinin önceki yıla göre yüzde 14, turizm giderlerinin ise yüzde 21 arttığını kaydedildi.

Rapora göre geçen yıl turizm den en çok geliri Birleşik Amerika sağladı. Birleşik Amerika'yı, İtalya, Fransa ve İspanya takip ediyor.

Osman ŞIKLAR

1980'e göre ihracaat 5 ayda, yüzde 44,5 artı...

• HEDEF AŞILIYOR

1981 yılının ilk 6 ayında ekonomik gelişmeler olumlu bir seyir gösterdi. İhracattaki 5 aylık artış, bir önceki yılın aynı dönemine göre, yüzde 44.5 oranında bir gelişme kaydederken, özellikle sanayi ürünlerinin ihracatı içindeki payında önemli gelişmeler görüldüğü bildirildi. İşçi döviz gelirlerindeki gelişmenin geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19.4 oranında arttığı açıklandı. Yetkililer, bu yılın ilk altı aylık döneminde ihracat hedeflerinin aşıldığını söylediler.

Türkiye Odalar Birliği tarafından yapıla açıklamaya göre, 1981 yılında ilk dört aylık sınav ve tarımsal üretim rakamlarında gözlenen gelişmelere ve diğer ekonomik göstergelere göre, 1981 yılı için planda öngörülen yüzde 3'lük büyüme hızına ulaşılabilecek.

Enflasyon oranının düştüğünü, banka faiz oranlarının serbest bırakılması neticesinde tasarruf eğiliminin arttığını belirten Türkiye Odalar Birliği, ekonomide alınan istikrar tedbirleri yapısal değişikliği öngördüğünden, ekonominin iç piyasadaki gerilemeyi, dış piyasaya yönelterek telafi etmek yoluna gittiği, bu bakımdan ihracata dönük sektörlerde yoğunlaştığını ifade etti.

Açıklamada, 1981 yılının ilk yarısındaki para arzındaki dikkatli gidişinin sürdüğü, 1981 Mart ayından itibaren uygulanan yeni vergi yasalarıyla vergi tahsilatının hızlanarak kamu genel bütçesinin gelir-gider dengesinin açık vermeyecek hale geldiği, ancak uzun dönemde yüksek kredi faiz hadlerinin maliyetlere yansımasının önlenemediğinin düşünülemediği, ayrıca kamu kesiminde bütçe oluşturulmasında yatırımların azalma eğilimi gösterdiğine dikkat çekilerek,

«Uygulanmakta olan politika ve eğilimler, önümüzdeki dönemlerde de devam ettiği sürece eko-

nominin kendi kendine arz, talep, döviz dengesini kurma imkanı olacaktır» deniliyor.

ARAP ÜLKELERİNDE ÇALIŞAN TÜRK İŞÇİSİ 120 BİNİ BULDU

Bu yılın ilk 6 ayında Ortadoğu ülkelerine gönderilen işçi sayısının 24 bin 500'e vardığı ve bu ülkelerde çalışan toplam Türk işçi sayısının 119 bin 816'yı bulduğu kaydedildi.

Bu arada İş ve İşçi Bulma Kurumu kaynaklarından alınan bilgiye göre, Libya işçi ihraç ettiğimiz ülkeler arasında ikinci sırayı aldı. Halen en çok işçimiz Batı Almanya'da çalışıyor. En çok Türk işçisinin çalıştığı ülkeler arasında ikinci sırayı alan Fransa, Libya'ya bu yıl çok sayıda işçi gönderilmesi üzerine üçüncü sıraya düştü. Halen Libya'da 58 bin Türk işçisi çalışmasını karşılık Fransada 55 bin Türk işçisi çalışıyor. Bu yılın ilk altı ayında Arap ülkelerine 30 bine yakın işçi gönderildi.

...İş ve İşçi Bulma Kurumu yetkilileri bu yıl sonuna kadar Ortadoğu'ya gönderilecek işçi sayısının 60 bini aşacağını kaydettiler.

YABANCI ÜLKELERDE NE KADAR TÜRK İŞÇİSİ ÇALIŞIYOR?

(Temmuz 1981 tarihi itibarıyla)

F. Almanya	521.030
Libya	58.864
Fransa	55.946
Avusturya	34.958
Suudi Arabistan	55.000
Hollanda	19.805
Irak	10.059
İsviçre	3.816
Avustralya	8.453
İngiltere	2.830
Kuveyt	893
İran	369

SERMAYE PİYASASI KANUNU ÇIKTI

Sermaye piyasasını düzenlemeye yönelik yasa Temmuz sonunda Milli Güvenlik Konseyince kabul edildi. Yayımdan altı ay sonra, 1982 yılı Ocak sonunda, mevcut ve kurulacak firmaların uymak zorunda oldukları yasayla, bugün büyük bir dağınıklık içinde bulunan «banker»lik kuruluşlarının bir bölümünün tasfiyesi bekleniyor. Özellikle kendi kuruluşlarının finansmanı için piyasadan para toplayan şahıs firmalarının yasadaki hü-

kümlere uygun örgütlenmesi uzak bir olasılık. Gerçekçi temellerden uzak ve kısa dönemli aracılık işlevi üstlenen bu tür kuruluşlar devreden çıkarken, piyasada güveni sarsıcı sonuçlar doğuracak olaylar da doğabilir. Geri ödemelerin zamanında yapılması gibi bir olasılık, yeni yasanın ilk uygulama döneminde devreye girecek yasaya uygun kuruluşların da çalışmalarını güçleştirecektir. Bu tür gelişmelere karşı hukuki önlem alınması gerekmektedir.

HUKUK

EMEKLİ SANDIĞI'NA BAĞLI KİŞİNİN ÖLÜMÜ SONUCU DESTEKTEN YOKSUNLUK TAZMİNATININ BELİRLENMESİNDE DUL VE YETİM AYLIKLARIN DÜŞÜLMESİ İSABETSİZDİR

E. 1980/3094

K. 1980/6086

T. 9.5.1980

ÖZET: Emekli Sandığı'na bağlı kişinin ölümü sonucu, yakınlarına ödenecek destekten yoksunluk tazminatı belirlenirken, dul ve yetim aylıkları bu miktardan düşülmez.

DAVA: Taraflar arasındaki tazminat davası nedeniyle yapılan yargılama sonunda, ilâmda yazılı nedenlerden dolayı 1500 liranın faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacılar ödemesine ilişkin hükmün süresi içinde davacılar avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi gereği konuşuldu:

KARAR: 1 — Dava, adam ölmesinden ötürü destekten yoksun kalmaya ilişkin maddi tazminat ile manevi tazminatın ödenmesi istegidir. Davalı Kemal, kullandığı özel taşıt aracı ile 5.9.1975 günü A.'ya çarparak ölümüne sebebiyet vermiştir. Davacılarından N., ölenin eşi

ve diğerleri çocuklarıdır A. Emekli Sandığı'nın iştirakçilerinden iken 4.11.1971'de emekliye ayrılmış ve olay bu tarihten yaklaşık olarak 4 yıl sonra gerçekleşmiştir. Ölenin emekli aylığından başka bir geliri bulunmadığı konusunda taraflar arasında uyuşmazlık yoktur. 27.12.1976 günü bilirkişi raporunda desteğin sağlığında almakta olduğu emeklî aylığı ölümünden sonra hak sahibi bulunan davacı eşine bağlanmış olduğundan ortada bir zarar bulunmadığı belirtilmiş ve mahkemece bu rapordaki gereçe benimsenerek maddi tazminata ilişkin davanın reddine karar verilmiştir. Davacıların temyizi üzerine Yargıtay Dördüncü Hukuk Dairesince bu karar bozulmuştur. Bozma kararında aynen (... O halde mahkemece yapılacak iş, şayet geçen olan destek sağ kalsaydı, desteklenenlere ne derece bakacak veya yardım edecek idiyse o bakım ve yardımın para ile değerinin tesbitinden ve bu tutara emekli sandığının bağladığı maaşlar indirilmemesinin aynen hükmetmekten ibarettir.) denilmektedir. Bu bozmaya karşı mahkeme eşi emekli aylığı bağlandığından ve çocukların ergin bulunduklarından söz ederek önceki kararında direnmiştir. Direnme kararının verilmesinden 3 gün sonra ise (ölenin bakmakta olduğu veya ileride bakacağı sayılan kişilerin yoksun kaldıkları zararın diğer bir deyişle destekten yoksun kalma tazminatının saptanmasında T.C. Emekli Sandığı'na bağlanan gelirlerin indirilmemesi gerektiğine) dair Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun E. 1978/1, K. 1978/3 sayılı ve 6.3.1978 günlü kararı çıkmış ve davacıların temyizi üzerine direnme kararı Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nca içtihadı birleştirme kararından söz edilerek (Özel daire bozma kararına uyulmak gerektiği) gerekçesi ile bozulmuştur. Mahkeme «30.3.1979 günlü oturumda yerinde gördüğü bozmaya uymuş ve bozma dairesinde maddi tazminatın hesaplanması için işi bilirkişiye göndermişse de yine

bilirkişinin (ölenin emekli aylığından başka bir geliri bulunmadığı ve sağlığında davacılar tahsis edebileceği miktar Emekli Sandığı'na bağlanandan daha fazla olmayacağı) yolundaki 20.4.1979 günlü raporuna dayanarak davanın reddine karar vermiştir.

Oysa, bozmaya uyulmakla davacılar yararına kazanılmış bir hak oluşmuştur. Esasen Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun bozmasına uyulmak zorunluğu vardır. Her iki bozma kararı verilirken ölenin emekli bir memur olduğu, emekli aylığından başka bir geliri bulunmadığı ve ölümünden sonra emekli aylığının onun dul ve yetimlerine bağlanmış bulunduğu bilinmekte idi. Bu durumda bozma uyarınca Emekli Sandığı'na davacılar bir aylık bağlanıp bağlanmadığı üzerinde durulmaksızın ölen A. sağ kalsaydı almakta olduğu emekli aylığı ile davacılar ne derece bakabilip yardım edeceğinin bu konudaki ilkelere göre para olarak değerini tesbit edip bu tutara aynen hükmetmesi gerekirdi. Mahkemenin böyle yapmayıp desteğin ölümünden sonra Emekli Sandığı'na dul ve yetimlerine bağlanmış olan aylığı esas alıp destekten yoksun kalmaya ilişkin maddi tazminat isteginin reddine karar vermiş olması usule aykırıdır.

2 — Yargıtay Büyük Genel Kurulu'nun yukarıda sözü edilen İçtihadı Birleştirme Kararının baş tarafından aralarında aykırılık bulunduğu belirtilen kararlara konu olan olaylarda ölenin haksız eylemin işlendiği gün de memur olmasına karşılık, bu davaya konu olan olayda ölenin memur olmayıp emekli bulunması ters bir uygulamaya neden olamaz. Çünkü İçtihadı Birleştirme Kararının gerekçesinde aynen (... haksız eylem sonucu ölen kişi yaşamı süresince çalışmış ve maaşından düzenli olarak belirli bir miktar kesilerek sandığa yatırılmıştır. Zarar verenin bu paradan yararlanması söz konusu olamaz. O halde zarar veren verdiği zararın ta-

namını açılan davada ödemelidir..) denilmektedir. Bundan çıkacak sonuç ölenin ister memur isterse emekli olsun, haksız eylemi işleyeni verdiği zararı tamamını tazmin edeceğidir.

Öte yandan bütün Sosyal Sigortalarda hak sahibine ödeme de bulunan ilgili kurumun ancak zarara sebebiyet verene rücu hakkının bulunması halinde bu kurumca yapılan ödemelerin denkleştirme yapılırken zarardan indirilmesi bir kural olarak benimsenmiştir. 506 sayılı Kanunda ölüm sigortasından yapılan yardımlardan dolayı kuruma rücu hakkı tanıyan bir hükme yer verilmemesi nedeniyle ölüm sigortasından hak sahiplerine bağlanan yardımların destekten yoksun kalanların zararlarından düşülmesinin mümkün olmadığını belirten Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun E. 1977/4-1110, K. 1979/1395 sayılı ve 28.11.1979 günlü emsal nitelikteki kararı buna örnek olarak gösterebilir. Emekli Sandığının ne kendi özel kanunu ve ne de genel itelikteki Borçlar Kanunu hükümlerine göre zararı meydana getiren kişilere karşı bir rücu hakkı vardır. Herne kadar Emekli Sandığı Kanununun 129. maddesinin birinci fıkrasında işti- rakçilerden ölenlerin dul ve yetimlerinin sebep olanlar aleyhine açacakları davaları Sandığın kovuşturmaya yetkili bulunmuş ve böylece kuruma rücu benzer bir hak tanınmış ise de; aynı maddenin ikinci fıkrasında bu dava sonunda para tazminatı alınırsa bundan kovuşturma için yapılan giderlerle birlikte dul ve yetim aylığı bağlanan hallerde bu aylıkların beş yıl- lığı Sandıkça alınarak varsa geri kalanının ilgililere ödeneceği hükme bağlanmıştır. İşte destek ten yoksun aklma tazminatının saptanmasında Emekli Sandığı- ca bağlanan gelirleri indirilme- si gerektiğine dair, içtihadın dayandığı esas sözü edilen ikin- ci fıkrada öngörülmüş olan bu hükümdür. O halde ölenin emek- li olması halinde de aynı kural uygulanacaktır. Herne kadar da- va açılırken bilirkişi raporuna itiraza dair 27.10.1976 günlü di-

lekçesinde dapacılar vekili, des- tek sağ olsaydı emekli aylığı- nın tam alınacağını ve onun ö- lümü nedeniyle 13 yıl eksik a- lındığını ileri sürerek istenilen maddi tazminatın bu esasa gö- re hesaplanması gerektiğini ile- ri sürmüşse, yukarıda birinci bentte açıklandığı gibi bozmaya uyulmakla davacılar yararına olu- şan kazanılmış hak karşısında

tazminatın orada belirtilen esas uyarınca hesaplanması mecbu- riyeti doğmuştur. O halde tem- yiz olunan karar bu yönlerden de usul ve yasaya aykırı oldu- ğundan bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kara- rın birinci ve ikinci bentlerde gösterilen nedenlerle (**BOZUL- MASINA**), 9.5.1980 gününde oy- birliğiyle karar verildi.

KADIN İŞÇİNİN DOĞUM SONRASI DİNLENME SÜRESİ HESAPLANIRKEN DOĞUM GÜNÜ DIŞTA TUTULMALIDIR

**E. 1981/635
K. 1981/3076
T. 5.3.1981**

ÖZET: Kadın işçinin doğum sonrası iznini geçirdiği gerek- çesiyle hizmet sözleşmesini feshetmek, iyiniyet kuralıyla bağdaşmaz. Doğum sonrası dinlenme süresi hesaplanır- ken, doğum günü dışta tutul- malıdır.

DAVA: Davacı, ihbar ve kı- dem tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Mah keme, yersiz ve dayanaksız olan davayı reddetmiştir.

Hüküm, süresi içinde davacı avukltı tarafından temyiz edil- miş olmakla dosya incelendi ge- reği konuşulup düşünüldü:

KARAR: Davacının doğum öncesi gebelik raporu ile 25.4.1977 tarihinde işyerinden ayrıl- dığı ve 4.7.1977 tarihinde do- ğum yaptığı doğum sonrası 6 haftalık istirahat süresinin biti- mini müteakip iki gün üst üste işe gelmemiş olması nedeniyle hizmet sözleşmesinin feshedil- diği anlaşılmaktadır.

Doğum sonrası 6 haftalık is- tirahat süresi hesap dışı bira- kılması gereken doğum günün- den sonra başlar. Davacı 4.7.1977 tarihinde doğum yapmış olduğuna göre 42 günlük süre 16.8.1977 tarihinde sona ermiş olacaktır. Bu durumda davacı- nın hizmet sözleşmesinin devam sızlık gibi bir nedene dayanıla- rak feshi haklı sayılamaz. Kaldı ki işçi ve işveren ilişkilerinde objektif iyiniyet kurallarına uy- gun davranış esastır. İddia olun duğu gibi iki gün işe gelmeme söz konusu olsa dahi, uzun bir süreden beri işyerinde çalışan ve doğum yaptığı bilinen işçi- nin işe gelmemesi sebebi araş- tırılmadan hemen ikinci gün iş saati hitamında feshi iyiniyet ku- rallarıyla bağdaştırılacak nite- likte değildir. O halde davacı- nın bu yöne ilişkin temyiz iti- razları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan hük- mün açıklanan nedenlerle dava- cı yararına (**BOZULMASINA**) 5.3.1981 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Kanada'daki bir Türk'ün gözüyle

ATATÜRK

ERDEM ALTUNTUR — MONTREAL

(MONTREAL'DE DÜZENLENEN BİR TOPLANTI)

Herşeyden önce, Ata'mızı anmak ve Onun 100. Doğum yılı ve günü olarak kutlamak üzere Atatürk'ü kutlama alt komitemi zin tertipleddiği bu toplantıya katıldığınız için siz sayın vatandaşlarımı sevgi ve saygı ile selamlarım.

Bu toplantıya katılmakla her vatandaş en azından üç ana kuralı benimseyip koruduğunu saptamış oluyor. Bunlardan birincisi :

«Ana Yurdunun Türkiye ve kendisinin de o toprakların vatandaşı bir Türk olduğunu» İkincisi: Dolayısı ile bir Türk olarak Atatürk'ü kalbinde özel bir sevgi ile yaşattığını ve üçüncüsü olarak: Atatürk'ü seven, Dünyada ve yurdumuzda son yıllarda olup bitenlere bakıp çağdaş bir davranışla onun izinde ve yolunda olduğunu belirtmiş oluyor.

Arkadaşlar, ben burada herhangi birinizin de her zaman coşkunlukla yapabileceği duygusal yönü kuvvetli bir konuşmayı yapmayı, Atatürk'ün çeşitli yönlerinin üzerinde uzun zaman durmayı istemiyorum. Bunu yapmamak için kendimi frenlemek zorunluğunu duyuyorum.

Atatürk adı öylesine büyüü bir kelime ki, onun hakkında konuşmayı, onu etkin bir şekilde anlatabilmeyi kısa bir sürede başarmak olanaksız.

Onun için ben şöyle bir yol tutacağım izin verirsiniz.

Atamızın, o eşsiz kişiliğini bir bütün olarak gözler önüne çıkaran, yalnız biz Türk'ler için değil, Türklere ve Türkiye'ye ge-

rek dostça gerekse Düşmanca duyusu ve davranışlar içinde olan diğer dünya devlet ve milletleri tarafından dahi, büyük bir saygınlıkla kabul edilen değişik yönlerinden örnekler verip bu örnekler sonucunda onun kişiliğinin, gerek yaşadığı dönem içerisinde ve gerekse aradan 40 yıl bile geçmiş olsa da, bugün ki dönem için ne boyutta bir önem, anlam ve geçerlilik taşıdığını belirtmeğe çalışmak olacaktır.

Askerlik Yönü: Atatürk asker deyiminin en mükemmel örneği idi:

Örnekler: 1915 de Anafartalar da durumun olumsuzluğa doğru gidişi, düşmanın sayı malzeme ve teknolojik üstünlüğüne karşı, çok sınırlı olanaklarla, Türk askerinin tarihinden gelen mirası döğüşken yeteneğini ortaya bir defa daha çıkararak kazandığı eşsiz zafer.

Bu arada, en ümitsiz anlarda Çanakkale - Gelibolu birliklerinin en yüksek komutanı yetkisini taşıyan Alman Generali «Limon Von Sanders'in çaresizlikten Atatürk'ün askeri dehasına ihtiyaç duyarak, sorumluluk yüklenmesini istediğinde Atatürk'ün verdiği şu yanıtı dikkatinizi çekerim. «Bir şartla kabul ederim. Yetkim sınırsız ve tam olacaktır» der.

Buna karşıt Von Sanders, Atamızın Albay rütbesine bakıp sınırlı savaş tecrübesini düşünerek: «Fazla gelmez mi bu sorumluluk? deyince. Atamızın verdiği yanıt: Pek öz, pek şaşmaz, pek cesur bir «az gelir» olmuştur.

Nitekim böylece, kendinden son derece emin, cesur, ileri görüşlü, milletini ve askerini çok iyi tanıyan bir kumandan olarak tam yetki alıp, neticede hepinizin bildiği «Çanakkale zaferine imzasını koymuştur.

Daha sonra kronolojik bir sıralama ile:

1916 da Bitlis ve Muş'u Ruslardan geriye almış, 1918'de Yıldırım Orduları Grup Kumandanı olarak «İngilizler önünde uğranılan çekilmenin bir panik olmasını önlemiştir.

1921 ve 1922 lerde de hepinizin bildiği Sakarya - Dumlupınar ve Büyük Taarruz şeklinde oluşan bağımsızlık savaş zaferlerimiz, o günlerin son derece olumsuz politik moral ve teknolojik niteliklerine karşı gerçekleşmiştir.

Politik yönü: Kişiliğinde benimseyip inandığı politik ilkelere, o ilkelerin karşısında olanlara en içten ve sarsılmaz bir mantık dizisi şeklinde cesaretle anlatması ve bu ilkeleri savunurken pazarlık yapmak, ödün vermek yönlerinden kolay başarı yollarını seçmemesi, onun yüceliğini tanımlayan özelliklerinden biridir. Aynı zamanda, gerçekçi özelliği en fazla üzerinde durulması gereken bir yönüdür.

Örnek: Bernard Lewis'in «Modern Türkiye'nin Doğuşu» adlı kitabında da belirttiği gibi:

«1914'de Enver Paşanın yerine Atatürk Harp Bakanı olsaydı, şüphesiz yurdumuzu birinci Dünya Savaşının içine sokmayacaktı.»

Bununla beraber Atatürk'ün yerine Enver Paşa 1922 de Yunanlıları İzmir'den denize dökmüş olsaydı büyük bir olasılıkla derhal geri dönüp «Suriye ve Irakın üstüne yürüyecek ve böylece bütün kazanılmış olanlar da kaybedilecekti.

İleriyi görüş yönü: Bütün dışa yönelik tutkuları örneğin Pan Turkish veya Turancılık Pan Osman veya Osmanlılık Pan İslam veya İslamiyetçilik ideolojilerini red etmiş, bütün umut ve çabalarını Lozanda tanımlanan antlaşma çerçevesinde sınırlandırmış ve ilerideki bütün yaşamını, sıkıntılı uğraştırıcı ve çoğunlukla parlak görünmeyen Yurdumuzu imar yönünde harcamıştır.

1923 yılında yaptığı bir konuşmada halkı şöyle uyarmıştı: «Ordumuzun bu güne kadar eriştiği başarılar ile yurdumuzu bütünlüğü ile kurtulduğu düşün cesine kendimizi kaptırmamalıyız. Geçmiş olan zaferler, sadece gelecekteki zaferlerin temelini attılar. Asla askeri başarılarımız başımızı döndürmesin. Hep birlikte ilerdeki «İlim ve ekonomi zaferlerine hazırlanalım.»

Reformcu yönü: Saymakla bitmeyecek reformcu yönlerinin hepsinden söz açmağa zaman olanağı yok. Fakat şu kadarını söylemekle de yetinebiliriz:

1920 lerdeki Türk toplumu, büyük bir İmparatorluğun çöküntüsünden arta kalan, yorgun bitik ve ümitsiz bir görüntüde idi. Milliyet deyimi tanımlaması eksik, eğitimi modern metod ve araçlardan örgütlenmeden çok uzak, sosyal yapısında kadın çok geri planda ve ekonomik gücü sözü bile edilemeyecek kadar zayıftır. Bunlara eklenen bir talihsiz gerçekte dünyadaki mevcut ve yaygın organize dinlerden en yenisi ve en ilerici olması zorunlu olan ve toplumun yüzde 99'unun vicdanı inanışı İslamı, gayesinden saptıran başlangıcı geride kalmış yüz yıllarda olan vedir.

fakat bağımsızlık hürriyet çabamızın yapıldığı günlerde bile etkisini sürdüren «Gericilik eski deyimle yobazlık halkın ayağına politika ile karıştırılarak köstek olmağa devam ediyor ve yapılması zorunlu olan ileriye dönük atılımları tehdit edici karakterini koruyordu.

Bütün bu olumsuz görünümü Atatürk son derece başarılı bir gerçeğe kısa zamanda çevirerek laik, sınıfsız milliyetçi, dinamizmi yüksek, inancı belirli barışsever bir toplum oluşturmuş dolayısı ile «Latin Alfabeti, kıyafet medeni hukuk kuralları ka din-erkek eşitliği reformlarını gerçekleştirmiştir.

Bu reformların olduğu yıllardan bugünlere değin geçen 50-60 yıllık sürenin perspektivinden bakıldığında, bugün çok iyi anlıyoruz ki, Atamızın başarısının tanımlaması ancak mu-cize deyimi ile anlatılabilir.

Yakın tarihimizi derinliğine incelemek olanağını bulmuş olanlar ve bir de benim gibi Atatürk'ün hayatta olduğu yıllarda yaşamış olan ilk Atatürk kuşakları ve daha yaşlılarımız, şüphesiz şu gerçeği içtenlikle kabul etmektedirler.

Atatürk, Türk Milletine Allahın bir hediyesidir. Biz Atatürk çocukları, onun hatırasına, onun ilkelerine ve onun bizlere emanet ettiği, dünyadaki tek hür Türk devleti olan Türkiye Cumhuriyetini korumak ve onun çıkarlarını kişisel çıkarlarımızın her zaman üstünde tutmak zorundayız.

Ben Erdem Altuntur olarak derim ki, Ne Mutlu bana ki bir Türküm, hür bir yurdum ve bu yurdumun bir Atatürk'ü var.

Atatürk'ü ve onun eserlerini korumak ve onlara bağlı olmak yükümlülüğü benim için ancak bir borcudur.

O'nun eseri Türkiye yaşayacaktır. Bundan kimsenin şüphesi olmamalıdır. Çünkü Türkiye bugün sayısız Atatürk çocuklarının omuzlarında taşınmaktadır. Rahat uyu Atam.

İşçilere, 24 Temmuz nedeniyle ödeme yapılamadı...

Genel Kurmay Sıkıyönetim Askeri Hizmetler Koordinasyon Başkanlığı toplu iş sözleşmelerine ulusal bayram ve genel tatillerden başka tatil günleri konulmasının yasak olduğunu hatırlatarak, bu günler dışında tatil yapılmayacağını açıkladı.

Koordinasyon Başkanlığının bildirisinden sonra, Türkiye İş'e bağlı sendikalara üye işçilerin, 2364 sayılı Yasanın yürürlük tarihinden önce bağışlanmış toplu iş sözleşmeleri uyarınca, bu yıla değin almakta oldukları «24 Temmuz İşçi Bayramı» ödemeleri gerçekleştirilemedi ve anılan gün tatil yapılmadı.

Genel Kurmay Sıkıyönetim Askeri Hizmetler Koordinasyon Başkanlığının konuya ilişkin 16 numaralı bildirisi aynen şöyle :

1 — Bazı toplu iş sözleşmelerinde ulusal bayram ve genel tatil günleri dışında tatil yapılmasını ve bu günler için ek ödemede bulunulmasını öngören hükümler bulunmaktadır.

2 — 2364 sayılı Kanun gereğince Yüksek Hakem Kurulu, süresi sona eren toplu iş sözleşmelerini yeniden yürürlüğe koyarken bu gibi hükümlere yer vermemektedir.

3 — Ulusal bayram ve genel tatil günleri 2429 sayılı Kanunda açıkça belirlenmiştir. Bu nedenle de ek ödemede bulunulmayacaktır.

ESKİŞEHİR'de EDİ-KOOP HİZMETE GİRDİ...

**9 KATLI EDİ-KOOP BİNASININ
DIŞTAN GÖRÜŞÜ**

ESKİŞEHİR Demiryolu İşçileri Sendikası'nın, kentin en merkezi yeri Göksu'daki Cengiz Topel Alam'ında yaptırmış bulunduğu 9 kat-

lı «Sosyal Hizmetler Merkezi» ve kısa adı «EDİ - KOP»olan «Tüketim ve Yardımlaşma Kooperatifi» düzenlenen bir törenle hizmete girdi.

VALİ CÖMERTOĞLU'nun KONUŞMASI

TÖRENDE konuşan Eskişehir Valisi Naim CÖMERTOĞLU, «Bu hayırlı günde iki müstesna eseri, sendikanız merkeziyle kooperatifinizin hizmete girmesinden dolayı büyük mutluluk duyuyorum»dedi

ve Demiryolu İşçileri Sendikası'nın çalışmalarından dolayı örnek bir işçi kuruluşu olduğunu söyledi.

«Türk kalkınma hareketinde demiryolculuğun büyük katkısı olduğunu» ifade eden Vali CÖMERTOĞLU, «Eskişehir'in de gelişmesinde ELMS'nin önemli rolü bulunduğu» nu açıkladı. Kentin toplumsal ve ekonomik yönden demiryolculukla bütünleştiğini kaydeden Vali «Eskişehir, demiryollarıyla ayrılması mümkün olmayan birilimizdir.»dedi.

«Demiryolları şehrimizde müesseseseleştirmiştir» biçiminde konuşan Vali, bu sebeble her çeşit toplumsal harekete öncülük ettiğini, sendika merkezinde açmış bulunduğu halka açık kooperatifle de yeni bir hizmete önderlik yapıldığını söyleyerek şunları ekledi :

«İşçilerimizin dar imkanlarıyla meydana getirdikleri bu büyük eserden ve kooperatifin açılmasından dolayı teşekkürlerimi ve şükranlarımı ifade etmek isterim.»

ERÇELİK'in KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Genel Sekreteri Orhan ERÇELİK de yeni sendika merkezinde bir koo-

**EDİ-KOOP'TAN
ALIŞ-VERİŞ
YAPAN
DYF-İŞ'li
ÜYELER...**

sendikalardan haberler...

ERÇELİK
VE
SIKIYÖNETİM
KOMUTAN
VEKİLİ
TÜMGENERAL
KESİMDE
TÖRENDE
BULUNDULAR.

peratfin hizmete açılmasından dolayı duyduğu mutluluğu ifade etti ve bu girişimlerinden dolayı sendika yöneticilerini içtenlikle tebrik ettiklerini söyledi.

TÜRK-İŞ'in başlattığı kooperatifçilik hareketi'nin Eskişehirde benimsenip demiryolu işçileri tarafından kısa zamanda gerçekleştirilmesini ögen Erçelik «Sendika fonlarından kooperatif kurma yolundaki önerilerinin imkanları ölçüsünde diğer sendikalar tarafından da benimseneceğine inandıklarını» belirtti.

«TÜRK-İŞ'e bağlı 873 kooperatif ve bunların 410 bin ortağı bulunduğu» açıklayan Orhan ERÇELİK «1 Milyon 800 binden fazla üyesi bulunan bir konfederasyon için bu rakamın yetersiz olduğunu» kaydetti. «Amacımız, kooperatif sayısını hızla çoğaltmaktır. Kooperatifçilik büyük hedeflere ulaşmak demektir.» biçiminde konuşan TÜRK-İŞ Teşkilatlanma Sekreteri sözlerini şöyle sürdürdü :

«Küçük tasarruflarınızın her alanda değerlendirilmesi Türk kalkınmasının tek yolu olacaktır. İşçi-

lerimizle birlikte köylü ve memurlarımızın da kooperatifleşmeye önem vermesi, ekonomimizin istikrara kavuşması ve fiyatların dengeli olarak seyri bakımından yararlı olacaktır.»

ERÇELİK, konuşmasında 1931 yılında Atatürk'ün direktifleriyle kurulan Türk Kooperatifçilik Kurumu'nun da kendisine düşeni yapmadığını belirtti ve «Bu görevi yapmak daha ziyade sendikalara düştü.» dedi.

TÖRENDE BULUNANLAR

ESKİŞEHİR'deki törende Belediye Başkanı İlhan AKMAN'la birlikte Sıkıyönetim Komutan Vekili Tümgeneral Hikmet KESİM, TÜRK-İŞ Mali Sekreteri Ömer ERGÜN, Emniyet Müdürü Oktay ENGİN ile TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların başkan ve yöneticileri kentteki çeşitli kuruluş müdür ve temsilcileri de hazır bulundular.

HALKA AÇIK

Piyasaya göre çok daha kaliteli ve ucuz mal satan EDİ-KOP'un halen 3 bine yakın ortağı bulunmaktadır. Halka da açık olan kooperatifin faaliyete geçirilmesi işçilerimizle birlikte dargelirli yurttaşlarımız üzerinde de olumlu etki bıraktı.

SENDIKA MERKEZİ

30 milyon liraya mal edilen Eskişehir Demiryolu İşçileri Sendikası'nın yeni merkezinin ilk 3 katı EDİ-KOP'a 2 katı sendikal hizmetlere ayrıldı. Diğer katlar ise büro hizmetlerinde kullanılmak üzere kiraya verildi ve böylelikle sendikaya önemli bir gelir kaynağı sağlanmış oldu.

DYF-İŞ YÖNETİM KURULU OLAĞANÜSTÜ TOPLANDI

TÜRKİYE Demiryolları İşçi Sendikaları Federasyonu (DYF-İŞ) Yönetim Kurulu Temmuz ayında Genel Başkan Mehmet ACİDERELİ'nin başkanlığında olağanüstü toplandı.

Genel Merkezde yapılan ve 1 gün süren

toplantıda, DYF-İŞ Genel Sekreterliğinden verilen bilgiye göre, Yüksek Hakem Kurulu'nca yürürlüğe konulan toplu iş sözleşmesi görüşülerek tartışıldı. Toplantıda ayrıca, Çeşitli teşkilat sorunları ile kömür konusu da ele alındı.

TARIM-IŞ/ İFPAAW VE ILO TARAFINDAN DÜZELENEN “EĞİTİCİLER EĞİTİMİ, KONULU SEMİNER ANKARA’DA YAPILDI...

TARIM-IŞ/ILO
SEMİNERİNE
KATILANLAR
GENEL
BAŞKAN
IRMAK’LA
BERABER
GÖRÜLÜYOR.

- AÇIŞ KONUŞMASINI YAPAN IRMAK «TARIMDAN SAĞLANACAK DÖVİZLE, TÜRKİYE DÖVİZ DARBOĞAZINDAN KURTULABİLİR» DEDİ.

Türkiye Orman Topraksu, Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası (TARIM-IŞ), Uluslararası Tarım ve Plantasyon İşçileri Federasyonu (IFPAAW) ile Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından ortaklaşa düzenlenen, «EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ» konulu seminer Ankara’da yapılmıştır.

Seminerin açış konuşmasını yapan Genel Başkan Zeynel İrmak, «Türkiye tarım sektöründen sağlayacağı ihracat geliri ile kısa sürede üretim ve yatırımlardaki tıkanıklığı açabilir. Buradan sağlanacak dövizle rahat nefes alma imkanını bulur» demiştir.

Zeynel IRMAK, konuşmasında özetle şunları söylemiştir:

«Sosyal adaleti, toplumsal ve ekonomik gelişmeyi sağlamada etken bir araç olması gereken eğitim, ülkemizde maalesef bugüne kadar bu işlevini yapamamıştır. Yine, eğitim sisteminin sık sık değiştirilmesi, kendi iç

tına kavuşmakla elde edilebilir. liğe ve entegrasyona ağırlık ver- san emeğine ve alınterine ihtiyaç vardır. İyi verimin iyi ürünün, iyi ancak 38 bin kısmi ssoyal gü- gelecekte mutluluğu ve esenliğe den bazı şeyleri esirgemeyeceği- Plantasyon İşçileri Federasyonu’ Çetin ise, «Tarım ve Orman İşko- yapısından gelen sınırlamalar, zaman zaman eğitimin siyasi yatırım haline getirilmesi, eğitimin tüm bireylere dengeli ve verimli bir biçimde yaygınlaştırılma- sını engellemiştir.

Bunu göz önüne alan sendika- mız, arkadaşlarımızın bir çoğu- nun temel eğitimden sonra eği- tim imkanlarını bulamamış ol- masını, iş hayatlarındaki engin tecrübelerine rağmen, başarıları- nın sınırlı kalmasını göz önüne alarak bir eğitim seferberliğine başlamıştır. Seminerimizin asıl önemli yönü, buradaki bilgileri- ni pekiştirip ülke ekonomisine katkılarının çoğalmasıdır.

Türkiye’nin içinde bulunduğu

ekonomik bunalımdan kurtulma- sı verimin artması ile mümkün olacaktır. Dengeli ve sağlıklı bir ekonomik gelişme ortamına ka- vuşmamız da, sağlıklı bir iş haya na kavuşmakla elde edilebilir.

SEMİNERİ
İZLEYENLERDEN
BİR
GRUP..

sendikalar haberler...

Onun için bu günlerde işçi iş-veren ilişkileri her zamankinden daha önem taşımaktadır.

Ihracatımız geçtiğimiz yıl rekor seviyeye ulaşmasına, bu yılda geçen yılın ötesinde bir döviz geliri beklememize rağmen, hala pamuk, tütün, fındık, kuru üzüm, incir ve kısmen de hububat gibi klasik tarım ürünlerine bağlıdır.

Oysaki, önerilerimiz dikkate alınır, çiftçiye ve köylüye kaliteli tohum, gübre, ürün cins ve miktarını arttırıcı projelerin uygulanması, hayvancılıkta besiciliği ve entegrasyona ağırlık verilmesi, tarım ve hayvancılığa dayalı sanayi teşviki ile çok şey elde edilebilir.

Bunların olabilmesi için de, iyi düzenlenmiş plan ve programın yanı sıra, insan gücüne, insan emeğine ve alimlerine ihtiyaç vardır. İyi verimin iyi ürünün, iyi günlerin gelebilmesi için, öncelikle iş barışına, iş güvenliğine ihtiyaç vardır.

Yine üzülererek tekrarlamak durumundayız ki, Tarım işçisinin bir yasası yoktur. 1 milyon 400 bin tarım ve orman işçisinden ancak 38 bini kısmi sosyal güvence altındadır.

Devletin bekası, Türkiye'nin gelecekte mutluluğu ve esenliğe kavuşması yolunda gayretlerini esirgemeyenlerden, devletin de, onu yönetenlerin de bu kitleden yani Tarım ve Orman işçisinden bazı şeyleri esirgemeyeceğine inanıyoruz.»

Daha sonra IFPAAW Genel Sekreteri Stanley G. Correa ile ILO temsilcisi Dennis Hodedon'un mesajları okunmuştur. Genel Eğitim Sekreteri Celal Çetin'in seminer yönetimine ilişkin bilgiler vermesinden sonra da, IFPA AW Genel Sekreteri Stanley G. Correa, «Uluslararası Tarım ve Plantasyon İşçileri Federasyonu'nun ilke ve faaliyetleri ile İşçi Eğitim Faaliyet ve Programları» hakkında bilgi vermiştir.

ILO Temsilcisi Dennis Hodson, «ILO'nun İşçi Eğitim Yöntem ve Teknikleri, İşçi Eğitim Faaliyetleri hakkında bilgi vermiştir.

Seminerde TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR, «Türk-İş işçi eğitim ilke faaliyetleri» hakkında bir konuşma yapmış, TARIM-İŞ Genel Eğitim ve Mevzuat Sekreteri Celal Çetin ise, (Tarım ve Orman İşkolunun temel sorunları ve çözüm

yolları» konusu üzerinde durmuştur.

Seminerin daha sonraki günlerinde, SBF İşletme Kürsüsü Yönetim Bilimleri Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ali Erkan Eke, Hacettepe Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Süleyman Türkel, TARIM-İŞ Sendikası Araştırma Uzmanı İlhan Tunalı da birer tebliğ sunmuşlardır.

SAĞLIK-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI MUSTAFA BAŞOĞLU :

“Şube kongrelerimiz devam ediyor,, dedi

Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Başoğlu, Sendikasına ait şube kongrelerinin başarılı bir şekilde sürdürüldüğünü söyledi.

Genel Başkan Başoğlu, Mart 1981 tarihi itibarıyla Iskenderun, Gaziantep, Mersin, Adana, Eskişehir, Kütahya, Karabük, Zonguldak, Erzincan, Erzurum, İzmit, Bursa, Konya, Kayseri, Rize, Elazığ, Ordu, Sakarya ve Diyarbakır Şube kongrelerinin yapıldığını belirtti.

Başoğlu, Sağlık-İş'in Kastamonu, Isparta, Trabzon, Aydın Samsun, Malatya, İzmir, Ankara ve Afyon Şube kongrelerinin de sırayla önümüzdeki günlerde yapılacağını kaydetti.

Mustafa Başoğlu, Sağlık-İş Sendikası Merkez Genel Kurulunun ise, bu kongrelerinin tamamlanmasını takiben ve önümüzdeki sonbahar aylarında toplanacağını sözlerine ekledi.

YHK ÇALIŞMALARI

Aynı zamanda Yüksek Hakem Kurulu İşçi Kesimi üyesi olan Mustafa Başoğlu, Sendikasının şube kongrelerine gönderdiği mesajlarında, bu kurulun çalışmaları konusunda da geniş bilgiler verdi ve «Kazanılmış işçi haklarının kaybedilmemesi için, işçi kesimi üyeleri olarak elden gelen çabayı göstermekteyiz.» dedi.

sendikalardan haberler...

Antbirlik Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde yapılan durum tesbiti sonucunda, TÜRK-İŞ üyesi TEZBÜRO-İŞ Sendikası toplu sözleşme yapma yetkisini kazandı. 12 Eylül 1980 tarihinden sonra ilk defa yapılma özelliğini taşıyan durum tesbiti işleme, Antbirlik işyerinde çalışan 314 işçi katıldı. Katılan işçilerden 237'si TEZBÜRO-İŞ sendikasını benimserken, sadece 37 işçi DISK üyesi Sosyal-İş sendikası lehine oy kullandı.

Konu ile ilgili bilgi veren TEZBÜRO-İŞ Sendikası Genel Başkanı Uğur BATMAZ, anılan işyeri için toplu sözleşme yapma yetkisi konusunda TEZBÜRO-İŞ ile Sosyal-İş Sendikaları arasında uyuşmazlık ortaya çıktığını, bu uyuşmazlığın Bölge Çalışma Müdürlüğüne ele alınarak, TEZBÜRO-İŞ Sendikasının yetkili olduğunun karara bağlandığını açıkladı.

Batmaz, Sosyal-İş'in bu karara itiraz ederek, konunun İş Mahkemesine intikal ettiğini belirtti. Antalya İş Mahkemesi ise, sorunun çözümü için durum tesbitinin gerektiğine karar verdi ve bu karar uygulandı. Netice olarak Antbirlik işyerlerinde TÜRK-İŞ'e bağlı TEZBÜRO-İŞ Sendikasının yetkili olduğu ortaya çıktı.

İMAR VE İSKAN BAKANLIĞINDAKİ DURUM...

Öte yandan, İmar ve İskan Bakanlığı bünyesinde kurulu İmar, Planlama ve Arsa ofisi Genel Müdürlüklerinde ortaya çıkan yetki uyuşmazlığı ise, Ankara 7. İş Mahkemesi tarafından çözüme bağlandı.

TEZBÜRO-İŞ Sendikası ile bağımsız Bürsen arasında meydana gelen yetki uyuşmazlığı, anılan 3 Genel Müdürlükte de yetkinin Bölge Çalışma Mü-

dürlüğünce Bürsen'e verilmesi üzerine çıkmıştır. Karara itiraz eden TEZBÜRO-İŞ Sendikası bu işyerlerinde üye çoğunluğunun kendi sendikalarında olduğunu belirtmişti.

Ankara 7. İş Mahkemesi'nin yaptığı inceleme sonucu, TEZBÜRO-İŞ Sendikasının çoğunluğa sahip olduğu belirlenerek, Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğünce Bürsen'e verilen yetki iptal edildi.

TEZBÜRO-İŞ Sendikası Genel Başkanı Uğur BATMAZ, bu işyerlerindeki yetki uyuşmazlığına ilişkin kesin kararın, Yargıtay'ın gerekli incelemesi sonucu kesinlik kazanacağını bildirdi.

Ayrıca, çalışanlarının TEZBÜRO-İŞ Sendikasında örgütlendikleri GİMA işyerlerine ait toplu iş sözleşmesi Yüksek Hakem Kurulu tarafından düzenlenerek yeniden yürürlüğe girdi.

**ANTBİRLİK
İLE
İMAR VE
İSKÂN
BAKANLIĞINDA
TOPLU
SÖZLEŞME
YETKİSİNİ
TEZ BÜRO-İŞ
ALDI...**

TÜRKİYE HABER-İŞ GENEL KURULU YAPILDI ● ETHEM EZGÜ GENEL BAŞKANLIĞA SEÇİLDİ

Ethem EZGÜ

TÜRK-İŞ'e bağlı Türkiye Haber-İş Sendikası Olağanüstü Genel Kurulu Ankara'da yapıldı. Bir gün süren olağanüstü genel kurul sonunda Ethem EZGÜ Genel Başkanlığa seçildi. Bu arada bir önerenin kabulü üzerine, olağanüstü toplantı erken genel kurul olarak kararlaştırıldı.

Seçim sonuçlarının alınmasından sonra bir konuşma yapan Türkiye Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Ethem EZGÜ, 12 Eylül'e geliş nedenlerini, Atatürk ilkelerinden taviz verilmesi ve aşırı fikirlere itibar edilmesi olarak değerlendirdi. Ethem EZGÜ, konuşmasında daha sonra özetle şu görüşlere yer verdi :

«Türk Ordusu, Atatürk ilkeleri ve Atatürkçülüğün unutulduğu, aşırı fikir ve akımlara prim verildiği bir dönemde, ülkenin büyük bir uçuruma gitmesini önlemiştir. Türk işçileri olarak, Türk Silahlı Kuvvetlerine minnettarız.

Sendikalarımızın bazıları da, 12 Eylül öncesi bu akımlardan paylarını almışlardır. Fakat birkaç sendika yüzünden tüm sendikalar elbette suçlanamaz.

Önümüzde önemli bir mesele daha var. Çalışma Meclisi. Mümkün olan en kısa zamanda toplanması gereken Çalışma Meclisi'nde, grev lokavt ve sendikalar kanunu ele alınmalıdır.»

SEÇİMLER VE YENİ YÖNETİCİLER

Yapılan seçimler sonunda Genel Başkanlığa Ethem EZGÜ seçilirken, Genel Sekreterliğe Erdal ALAATTİNOĞLU, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Hüseyin OĞUZ, Genel Mali Sekreterliğe Nurettin ÖZBEK ve Genel Eğitim Sekreterliğine de Mustafa BAYRAK getirildiler.

Basından Seçme Saçmalar

**TARİKAT LİDERİNİN
ÖNERİSİNE UYAN**

BİR ENDONOZYALI İŞ BULABİLMEK İÇİN BİR AYLIK BEBEĞİNİ DİRİ DİRİ YEDİ...

Uzun süreden beri işsiz olan bir Endonezyalı bağlı olduğu tarikatın liderinin önerisine uyarak iş bulacağı inancıyla 1 aylık bebeğini canlı canlı yedi.

21 yaşındaki cahil işsiz polise «Hiçte insan etine benzemiyordu, normal etten farksızdı» dedi.

Tarikat liderinin böyle bir «Tören» yaptığı takdirde kolayca iş bulabileceği yolunda güvenca verdiğini söyleyen Endonezyalı, birçok lokma koparttıktan sonra bebeğin öldüğünü görünce «Törene son verdiğini» bildirdi.

Önce çocuğun vücudundaki yaraların bir hayvanın eseri olduğunu sanan anne ise gerçeği gözleriyle görünce dehşete kapılarak polise haber verdi.

TERECİYE TERE

ARAPLARA ARAP ATI SATIYORUZ..

Resimde Türkiye'de Yetiştirilen Cins Arap Atlarından biri Yolculuktan Önce Görülüyor.

YUMRUK İLE ÖLÜMDEN DÖNDÜ...

Bir lokantada arkadaşı ile beraber yemek yiyen New York Belediye Başkanı Ed Koch'un, bir yemek parçasının boğazında tıkanması üzerine arkadaşının midesine attığı isabetli yumruklar sayesinde hayatının kurtarıldığı bildirildi.

Nefes almakta zorluk çeken Belediye Başkanının midesine içe ve yukarıya dönük yumruk atan arkadaşının, 17 yıl önce Amerikalı doktor Henry Heimlich tarafından geliştirilen «Heimlich Tatbikatı» adlı metodu uyguladığı belirtildi.

AYAKLI BANKA...

İstanbul'da belediye zabıta ekiplerinin denetimleri sırasında yakalanan 78 yaşındaki dilenci Şükrü Yılmaz'ın üzerinden tam 119 bin 820 lira para çıktı. Kendisini yakalayan zabıta ekiplerine «Yapacak başka işim yok» diyerek bırakılması için yalvaran Şükrü Yılmaz, 119 bin liranın 15 günlük kazancı olduğunu söyledi.

İÇTE OLUP BİTENLER

BALGAT
İŞÇİ
KONUTLARININ
YAPIM
ÇALIŞMALARI
HIZLA
İLERLİYOR...

TÜRKİYE'DE SAKATLARIN YÜZDE 62'Sİ İŞSİZ...

Türkiye'de yaşayan sakatların yüzde 62'sinin işsiz olduğu bildirildi.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Eğitim ve Rehabilitasyon Şubesi tarafından hazırlanan istatistiklere göre, Türkiye'de 40 bin 86 kayıtlı sakat bulunuyor. Türkiye'deki işyerlerinin sakat işçi çalıştırma kapasitesi ise toplam 15 bin 163 kişi. Bunların 24 bin 853'ü halen işsiz durumda.

AVRUPA TOPLULUĞUNDA İŞSİZ SAYISI 8.5 MİLYONU BULDU...

Avrupa Topluluğu ülkelerinde işsiz sayısının 8.5 milyona yükselerek, şimdiye kadar yaz aylarında görülmemiş orana yükseldiği açıklandı. Avrupa Topluluğu İstatistik Bürosunun yaptığı bir açıklamada, Mayıs ayında yüzde 7.3 oranında olan işsiz sayısının yüzde 7.4'e çıktığı belirtildi.

İstatistik Bürosu, bir yıl önce elde edilen sayılara oranla işsizliğin Almanya'da yüzde 44, İngiltere ve Hollanda'da yüzde 62 ve Lüksemburg'da da yüzde 43 oranında yükseldiğini açıkladı. İtalya'da işsizliğin sadece yüzde 7.8 oranında yükseldiğini bildiren İstatistik Bürosu, işsizlik oranının Belçika'da yüzde 10.3 ve İrlanda'da yüzde 10.1 olduğunu kaydetti. Aynı zamanda Lüksemburg ve Yunanistan'da Haziran ayında işsizlik oranının sadece 0.7 olduğu açıklandı.

Balgat işçi konutları 12 Eylül'den itibaren sahiplerine dağıtılıyor

Ankara Balgat'ta yapımı süren 3 bin 624 konutun ikmal inşaatı 3 milyar 992 milyon liraya ihale edildi.

TÜRK-İŞ Yapı Kooperatifi'ne ait konutların 12 Eylül 1981 tarihinden itibaren peyderpey sahiplerine verileceği bildirildi. Yarım kalan inşaatlara yeniden başlanması ile birlikte inşaat

sektöründe belli bir oranda canlılık görüleceği belirtildi.

TÜRK-İŞ Balgat blokları tek merkezden ısıtılıyor ve daimi sıcak su tesisatı bulunuyor. Konutlar 600 bin TL Sosyal Sigortalar Kurumu kredisi, 242 bin 500 lira üye katkısı olmak üzere toplam 842 bin 500 liraya mal olacak.

GÖÇÜK ALTINDA KALAN ÜÇ İŞÇİDEN BİRİ ÖLDÜ DİĞERLERİ SAĞ OLARAK KURTARILDI

Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı Amasra Nanepınarı İşletmesinde meydana gelen göçük sonucu bir işçi yaşamını yitirirken iki işçi de sağ olarak kurtarıldı. Yaklaşık 46 saat toprak altında kalan Mahmut Yalçın ve Mithat Gül, yoğun çalışmalar sonucu kurtarıldı ve sağlık durumlarının iyi olduğu bildirildi. Murat Akyel adlı işçi ise, göçüğün meydana geldiği sırada toprak altından çıkarılmasına karşın hastaneye kaldırılırken öldü.

HER YÜZ KİŞİDEN 13'Ü İŞSİZ...

Devlet Planlama Teşkilatı verileri, çalışma çağındaki her 100 kişiden 13'ünün işsiz olduğunu ortaya koydu. Son beş yılda Türkiye'deki işsiz sayısında toplam 619 bin kişilik bir artış olduğu belirlendi ve 1980 yılı belirlemelerine göre de hergün 510 kişinin işsizler kervanına katıldığı saptandı.

Son beş yılda işsizler ordusunda yüzde 39'luk bir artış kaydedildiğini belirten DPT verileri, toplam yurt içi iş gücü fazlasının 2 milyon 124 bin olduğunu gösterdi.

HAK SAHİPLERİNİN AYLIK BAĞLANMA İŞLEMLERİNİN BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİN- DE YAPILMASINA BAŞLANDI...

Sosyal Sigortalar Kanunu gereğince hak sahiplerine aylık bağlama işlemlerinin, Kurumun 45 bölge müdürlüğünde yapılmasına 1 Ağustos'tan itibaren başlandı.

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürü Nuri Madazlı, konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamada, «işçilerin ve hak sahiplerinin işlemlerini kolaylaştırmak ve hizmeti ayağa götürmek amacı ile sürdürülen çalışmaların tamamlandığını» belirtti.

Hak sahiplerinin aylık bağlanma işlemlerinin 1 Ağustos'tan itibaren 45 bölge müdürlüğünde yapılacağını bildiren Nuri Madazlı, yeni uygulamayla Ankarada yoğunlaşan ve geciken işlemlere hız kazandırılacağını ve şikayetlerin asgariye indirilmiş olacağını söyledi.

SSK Genel Müdürü Nuri Madazlı, yeni uygulama konusunda daha sonra şunları söyledi:

«Yeni uygulamaya göre Ağus-

SAKATLAR OTOBÜSÜ ÇALIŞIYOR

Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide, sakatların şehir içi ulaşımında hizmete giren özel belediye otobüslerinin hizmete girişi töreninde hazır bulundu ve bir konuşma yaptı. İki aydan beri çalışan bu otobüsler, Ankara'nın belirli yerlerinde, belirli saatlerde servis yapıyor ve sadece sakat vatandaşlarımızı taşıyor. Törende Ankara Belediye Başkanı Süleyman ÖNDER'de bulundu ve bu hizmetten ötürü kıvanç duyduklarını belirtti. Resimde, sakatlar otobüsünün iç kısmı ve özel koltuklarında oturan iki sakat vatandaşımız görülüyor.

tos ayından itibaren aktif sigortalılarımızın ölümleri halinde geride kalan hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanması ve ödenmesi ile 1214 sayılı yasaya göre ay-

lık bağlanması ve tediyesi, ayrıca yaşlılık, ölüm ve evlenme ücretlerinin toptan ödemeleri 45 bölge müdürlüğümüzde yapılmaktadır.»

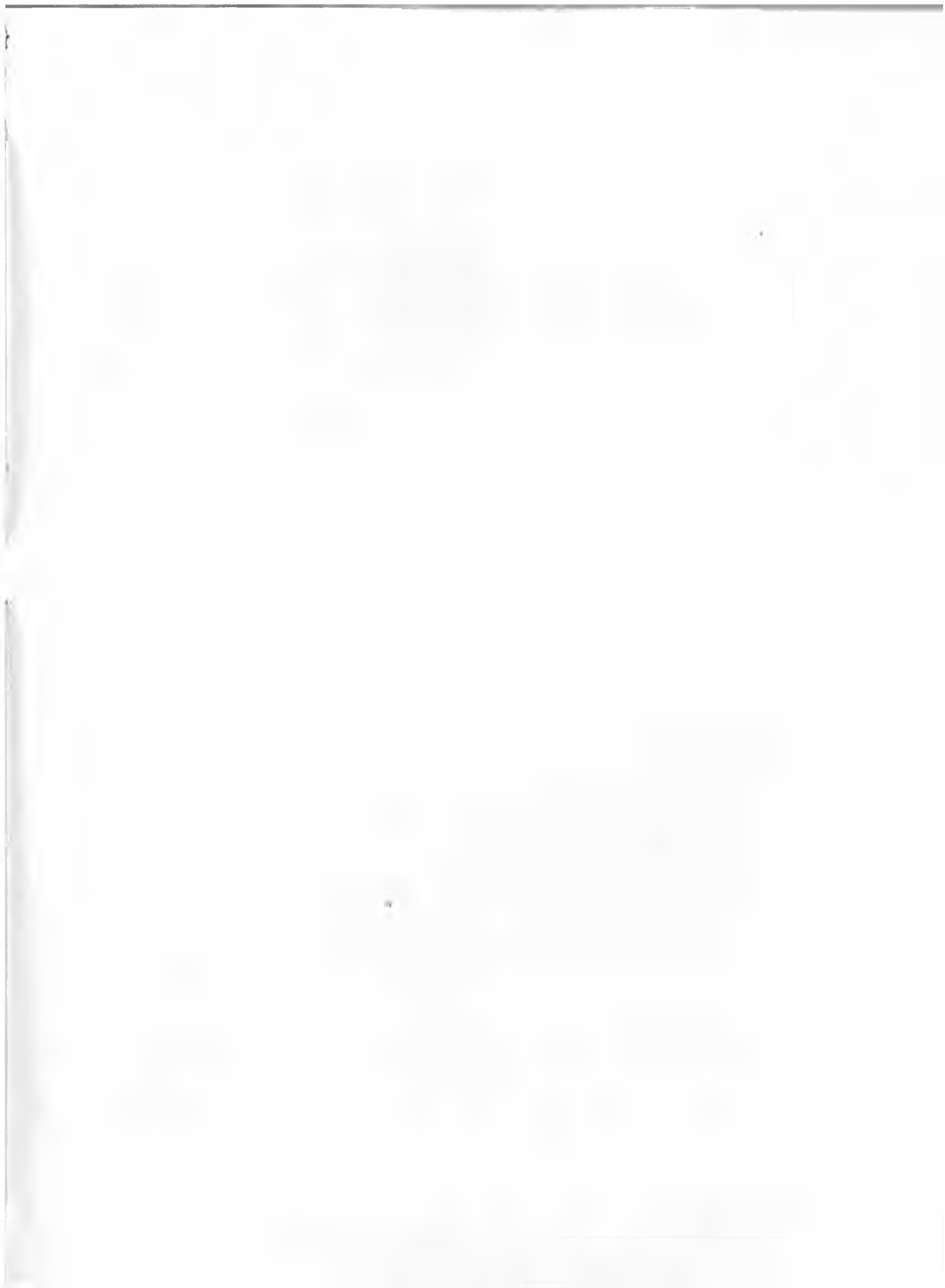
DIŞTA OLUP - BİTENLER

FEDERAL ALMANYA İZİNSİZ GÖSTERİYE KATILAN YABANCI İŞÇİLERİ SINIRDIŞI EDECEK

Federal Almanya'nın, ülkede izinsiz gösterilere katılan yabancı işçileri sınırışı etmeye yönelik hazırlıklara başladığı bildiriliyor. Eyalet İçişleri Bakanlarının Hannover kentinde yaptıkları toplantıda, Alman Yabancılar Yasası'nın 10'uncu maddesinin değiştirilmesi yolunda karar alındığı kaydedilirken, Baviera, Baden Güttemberg, Batı Berlin, Aşağı Saksonya ve Schleswig Holstein İçişleri Bakanları hazır bulunan öneri, Federal Hükümet İçişleri Bakanı Gerhard Baum'a sunuldu ve yasa değişikliğinin en kısa sürede gerçekleştirilmesi istendi.

YUNANİSTAN'DA ÇEŞİTLİ SEKTÖRLERDE YOĞUN GREVLER YAPILDI

Yunanistan'da başta haberleşme olmak üzere, çeşitli sektörlerde çalışan işçilerin 1-3 gün arasında grev uyguladıkları bildirildi. Haberleşme sektöründe çalışan işçi ve memurlar, haftada 5 gün çalışma süresinin uygulanmasını istiyor. Bu arada, taksi şoförlerinin yanı sıra, benzin istasyonlarında çalışanlar da ücret ve sosyal hak istemiyle işi bırakacaklarını açıkladılar. Öte yandan, belediyenin kısıtlayıcı uygulamalarını protesto amacıyla, lokanta ve tavernalarla, pastane sahiplerinin de Pire ve Salorin kentlerinde 3 gün süre ile işyerlerini kapattıkları ifade edilmekte.

**« Ulus, her türlü isteğini
yaptırma gücündedir.
Girişimlerinin önüne
geçebilecek hiç bir kuvvet
yoktur..»**

K. ATATÜRK